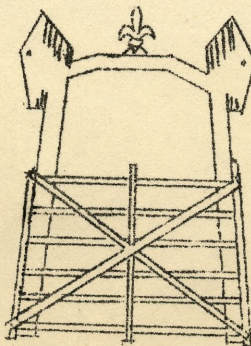
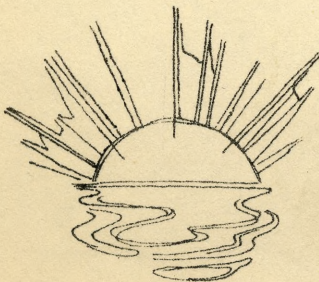
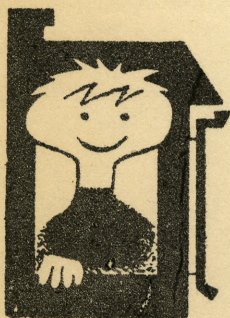
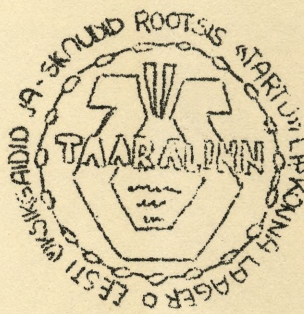
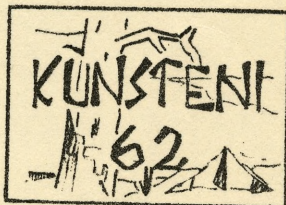
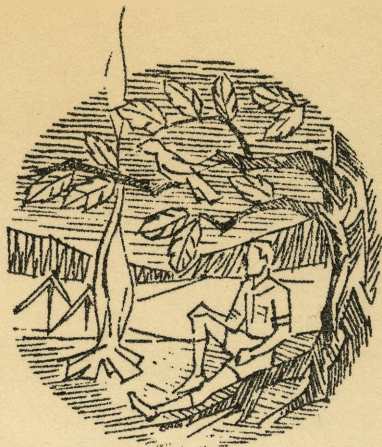

Sõnumi- tooja

EESTI SKAUTLIKE NOORTE MALEVA ROOTSIS
JUUBELIAASTA ERINUMBER OKT. 1962

J U U B E L I A A S T A S Ü N D M U S I

SEDA JUHTUB SIISKI VEEL Juubeliaasta alul startis Nyköpingis skautlik töö

VANEMSKAUDI JA -GAIDIJUHTIDE KURSUS Metsakodus kevadpühade ajal

SALGAJUHTIDE KOOL kevadpühade ajal Koitjärvel

KIVIRISTI Tallinna lipkonna laager Koitjärvel 8. - 12. juunini (suviste ajal)

SUURLAAGER 50/10 Saksamaal 12. - 21. juulini

KUNSTEN 62 Turu Sinikotkaste juubelilaager 16. - 23. juulini

LEND LÄÄNDE 17. juulist - 8. augustini toimus reis üle Suure Lombi

MAAILMALAAGER Kotkajärvel 28. juulist - 6. augustini

SUURLAAGER ILMAKAARE 26. juulist - 6. augustini

TAARALINN Üksikskautide ja -gaidide Tartu lipkonna laager 20. - 29. juulini

BLÅ HAJKEN 2. - 11. augustini, millest esimene eesti poiss osa võttis

VESKIJÄRVE AVAMINE 19. augustil. Stockholm saab endale vabaõhupiirkonna

TALLINNA METSAPÄEVAD Koitjärvel 22. - 23. septembril

VIKERKAARE-TAMMELA Jönköpingis saab 12. oktoobril viie aastaseks

Käesoleva erinumbri "juhtkirjaks" olgu mõtted, mis tekivad kahe eesti poisi Sõnumitoojale saadetud kirju lugedes.

Sõnumitoojale!

Olen üheksa aastane eesti poiss ja käin Göteborgi Eest Algekooli kolmandas klassis. Koolis õpime eesti ja rootsi keelt. Meil on väga lõbus ja tore, eriti siis, kui läheme võimlemistunnis Slotsskogeni. Sääal saame vabalt mängida ja jooksta. Koolitee on kaunis pikk, kuid rootsi kooliga ma eesti kooli ei vaheta, sest sääal oleme ainult eesti poisid ja tüdrukud.

Igal teisipäeval käin ma hundukoondusel. Sääal on alles tore! Võistlused ja mängud ja katsed. Sääal kaob aeg nii ruttu, et ei märkagi, kui koendus on läbi. Kuid kõige toredam on siis, kui sõidame Koitjärvele, sääal on alles lõbu. Sellest kirjutan aga teine kord pikemalt.

Nägemiseni! Urmas Merelaid, 9 a.
Sikupilli hundu

O L I N H U N D U

Astusin Tallinna lipkonna hundukarja seitsme aastaselt, see on kahekümne esimesel septembril tuhat üheksasada viiskümmend kaheksa. Tee lipkonna kodusse on umbes kolm kilomeetrit. Esimesed aastad käisin jala, sest minu kodust ei viinud ühtki otsest bussi- ega trammiliini sinna. Mu tee viis mind Volvo vabrikuhoonete vahelt läbi ja vanast Lundby kirikust mööda. Sügisel oli õudne ja pime, aga ma jooksin kogu tee, ja varsti olingi lipkonna valgustatud majas. Viimastel aastatel sain aga sõita kaashundude isade autoga sinna.

Mina kuulusin Sikupilli parviku musta pessa. Sikupilli on Tallinna linnaosa. Tallinna lipkonna parvikute nimed on kõik meie pealinna agulite järgi. Meie koondused olid teisipäeviti ja meie juhtideks olid Aino ja Kaie.

Minule meeldisid kõige rohkem võistlusmängud nagu hiinajalgpall ja palliga märki viskamine, ajalehest pika riba käristamine. Võidu puhul sai ju puuvilja või liivitsaid. Mina olin ka Metsakodus laagris ja see oli väga tore. Mul meeldis kõige rohkem seal sportida, ujuda. Seal nägin esimest korda sookurge ja noppisin murakaid. Kuid ma ei näinud ühtki elusat ussi, ainult ühe surnud ussi tee peal. Enne olin kuulnud, et Metsakodus on palju usse, aga seda ma nüüd ei usu. Seal tegime palju katseid ja saime märke. Sellel sügisel sain skaudiks. Ootan huviga kuidas on olla skaut. Rein Kägi, 11 a. Tallinna lipk.

SEDA JUHTUB SIISKI VEEL.

Asi algas õieti sellega, et kas saatuse tahtel või muidu olukordadest tingitult kolis möödunud aastal üks eesti pere elama ühte väiksesse linna Rootsi idarannikul. Seda juhtub ju nüüdsel ajal tihti et vahetatakse elukohata, nii et imeliku polnud milleski. Aga siis veel ei teadnud arvata, et sellel kõigil võivad olla tagajärjed, mis võiksid olla määrava tähendusega ka kaugele väljaspoole seda eesti peret ja linnakest kuhu nad asusid.

Oli selles peres ka kaks vigurit hundipoega-üksikhundut, kes olid juba mõned aastad püüdnud Värmlandis kirjateel olla väärilised kambamehed teistele eesti hundudele üle maa. Ema oli neil aastaid tagasi olnud gaid ja tundis mõndagi skautluse tööst ja tegevusest. Ime siis, et poisid ka üksikhundudena seisisid esirinnas.

Uues elukohas selgus varsti, et oli seal ja ümbruskonnas teisigi eestlasi. Eestlane on juba kord selline siin paguluses, et ta tunneb nagu vaistuliselt ära, kus on kaasmaalasi ja kus mitte. Tutvusi soetus lisaks ja mitmed värskemad tuuled väljastpoolt tõid ühtäkki esile priske eesti koloonia. Vaata ja imesta.

Ja kus on eestlasi, seal on ka eesti noorust. Vaatas see üksikhundude ema noorteparve ja mõtles, et kui on tore minu poistel hundumängus, siis peab see ju tore olema ka teistele. Üks mõte annab varsti teise ja ei läinud palju aega, kui uustulnukate korter oli peaaegu iga nädal täis pesuehtsat eesti noorust. Ja et neil oli lõbus olla koos, seda teavad naabridki ...

Kuulujuttudel on komme levida päris kähku ning juba enne jõulu vuras ühel õhtul mitmelt poolt Rootsist kokku asjalikkude nägudega juhte "Tartu" lipkonnast, et ema silmaga näha imet ja tutvuda oma lipkonna uute liikmetega. Külakostiks oli kaasas ühte ja teist, millega tutvustada seda tööd, mida noored mujal linnades olid teinud juba aastaid. Kokku olid tulnud noored ja nende vanemad, alguse võõrastus kadus kähku ja kui õhtu lõppedes olid laulust ja mängust vabisenud seinad, siis lahkuti selleks korraaks kui ammuste sõprade kamp ja polnud vajagi kinnitada, et oli leitud ühine keel.

Möödus kuus kuud intensiivse töö tähe all selles uues grupis ja kui juht oskab teha kõike meelikõitvaks, siis ei saa kunagi huvi puudumise üle nuriseda. Vaatasid seda lastevanemadki ja imestasid omaette, mis nende noortele ometi on sisse läinud. Tänutunne selle kõige eest tuli südamest.

Juuni alguses oli linnake täis kihinat-kahinat, ettevalmistused tehtud põhjalikult, ja kui jälle tulid kohale kauged asjamehed, siis algas piduõhtu, kus peeti natuke hilinenult jüripäeva ja emadepäeva ning piduliku osa lõpus andsid kümme uut hellakest, hundut, gaidi ja skauti oma töötuse. Tavaliselt on sellised sündmused lipkondades muutunud mingiks harjunud toiminguks, aga siin oli kõik veel uudne ja erutav nagu oleks kõigile avanenud uks tundmatusse maailma. Midagi pühalikku hõljus üle kõige ilma toonitatud sõnadeta.

Kaminaõhtu näitas kuudepikkuse töö vilja ja ehkki see polnud veel lõikusse valmis, oli selle juures kuidagi mõnus olla. Kära ja müra pärastiste meelelahutuste ajal oli sellest sordist, mida ammu enam ei ole kohatud. Lahkumine polnud väga raske, sest suvises laagris oli lubatud jälle olla koos.

"Taaralinn" Metsakodus andis selle otsustava pöörde ja suunas tee, kuhu alles hiljuti oli astunud pisut kõheldes ja ettevaatlikult. Need kümme päeva seal sidusid kokku aegadeks edaspidi. See on olukord mida ei saa mõõta ega kaaluda. Iga õnnestunud laagripäev andis õhtuse lõkke järele ühe tugevama käesurve sõprusringis.

Kui mõned nädalad hiljem kogu see kamp tuli läbi voolava vihma Veskijärve avamisele külaliste hõredaid ridu täitma, oli ka kõrvalvaataja muiges rahuldust, kui nägi neid noori hirmus asjatundlike nägudega vaatlemas ja arvustamas teiste laagrit ja tegevust. Kunagised lootused ei olnud petnud.

Nüüd on Nyköpingis juba neliteist noort eesti üksikgaidide ja -skautide ridades ja töö vurab edasi. Olgu Vilmal tervist ja tahet seda jätkata. Ja see kõik mis on toimunud seal linnakeses me skautluse juubeliaastal, ulatub ehk kord kaugemale ette, kui hetkel arvata suudame.

Ago Lokko
Tartu lipkond

VANEMGAIDI JA VANEMSKAUDI JUHTIDE KURSUS METSAKODUS

Kursuse praktiline osa toimus Metsakodus kevadpühade ajal. Kursusest võttis osa kolm vanemgaidi ja kolmteist vanemskauti. Kursuslased moodustasid Laaneoru suurpere, mille vanaperemeheks oli kursuse juhataja Miki alias Arved Ojasaar. Suurpere jagunes omakorda kolmeks pereks: Lääneoru, Orulased ja Laanepõngerjad.

Kolme-ööpäevane tihe aga vaheldusrikas kava sisaldas tugevas kontsentratsioonis tähtsamat sellest, mille ümber tänapäeval keerleb vanemgaidide ja vanemskautide töö. Saadi näpunäiteid ja nõuandeid huvitavateks tegevusaladeks peredes, arutati pere vaimu ja traditsiooni vajadust, nende saavutamise võimalusi. Jõuti ühisele otsusele, et koostöö vanemgaidide ja vanemskautide vahel pole ainult huvitav ja soovitatav, vaid on peaaegu eeltingimuseks heade tulemuste saavutamiseks ja üldse viljakaks tööks.

Arvukatele ettekannetele lisaks võeti isetegevuse korras läbi tähtsamat ka looduse tundmisest ja looduskaitsest, samuti praktilist välitegevust.

Iga pere korraldas ka näitliku koonduse, mida hiljem koos arutati ja arvestati. Korraldati viie-võistlus, pikem orienteerumine ja õhtuti koguneti kamina ümber, kus lauludele ja ettekannetele lisaks toimus ka asjalikke ja elavaid arutlusi kursuse teemadel.

Üle ootuste rõõmustavaks osutus aga selle lühikese ajaga saavutatud õhkkond, mis oma ühtekuuluvustundega, huumorirohkusega ja mahuka töötulemusega andis ise parima näite niinimetatud kambavaimu põhilisest osatähtsusest. Väga vähesel skautlikkudel üritustel on saavutatud midagi nii lähedalseisvat kambavaimu ideaalile.

Keskööl vastu jüripäeva jäeti hetkeks kõrvale kevadine ülemeelikus ja tormakus, et Kirikumäel tõrvikute valgusel traditsioonilise tseremooniaga võtta vastu neli uut liiget vanemgaidide-vanemskautide peresse, uuendada töötust ja mõttesillas Kodumaale leida kinnitust oma tulevikusihtidele.

Võis tunda selgelt, et seda õist kokkutulekut lõpetava Vandelaulu sõnad ei kadunud tuulde.

Ehkki selle kursuse erakordse õnnestumise peapõhjuseks oli osavõtjate isiklik huvi ja ind, tuleb osa aust siiski anda ka juhtidele - Miki, Ahas, Kiki, Hillar ja Ago.

Aga mis oleks tulnud sellest laagrist, kui meil poleks olnud väsimatut perenaist Lindat ja majandusjuhti-majavaimu Madist ?!

Ettevaatlikkus on maal kohal selle lootusriikka optimismi juures, mida see kursus andis, aga need päevad jäävad vastuvaidlematult juubeliaasta helgemate hulka, ja täitsid om ülesannet ehk suuremal määral ja kaugemale ette, kui hetkel arvata oskame.

AL

Vsk.-vrd.-juhtide kursus Metsakoduses

Noh, küll oli seal tore! Kahetsege kõik, kes te ei tulnud. Meid oli kuusteist kursustlast, kolmteist poissi ja kolm tüdrukut.

Kursuse juhatajaks oli nskm, "Miki" Arved Ojasaar, perenaiseks ngdr Linda Lokko ja lektoriteks olid skm, "Ahas" Loorand, nskm, Hillar Kristel ja nskm, Ago Lokko.

Kõike, mis seal juhtus ja kui palju nalja seal sai, seda on üldse raske sõnada kirjeldata.

Reis Metsakodusse läks meie lipkonnajuhhi autoga. Jõudsimpe peale lõunat kohale, ja kuna ma varem polnud seal käinud, imetlesin kõigepealt sealset loodust.

Kursus moodustas enesest Laaneoru suurpore, mis jagunes kolme väiksemasse peresse: Läänecru, Orulased ja Laanepõngerjad. Mina kuulusin Laanepõngerjate perre kus mind hiljem valiti peremeheks. Igas peres pidi veel olema üks noorperemees, laekur, kirjatoimetaja ja laulumees.

Saime ülesandeks otsida perele oma maskot ja pidime viisil "Ching, Ching, Ching oo-Ba-Ba luba luba" kirjutama pere laulu. Läksime Nõutarre kus algas ühine mõtlamine. Üks leidlik põngerjas kadus ja tuli tagasi klaaspurgiga mille sees kaane all oli kuus jänese pabulat. Meid oli peres kuus ja igal pere põngerjal oli nüüd oma maskot. Siin on meie pere laulu sõnad:

Põngerjaid me armastame ühes koos.

Maskotiks nüüd oleme neid purki toond. Soost.

Loodame, et nad meid ei oksita, soost.

Kuus me oleme purgis koos, sest

nüüd me oleme kaugel soost.

Täis on purk ja kaas on kinni,

põngerjad on koos, soost.

Ching, Ching, Ching oo-Ba-Ba luba luba

ching, ching, ching (oo-Ba-Ba-Boo) = põngerjad on koos

ching, ching, ching oo-Ba-Ba-Luba luba

ching, ching, ching soost. (Naer)

Järgmise päeva tegevuskavas olid mõned loengud. Ahas rääkis meile peretöö nõksudest, Ago rääkis looduskaitsest ja Hillar "Tehnilistest vahenditest", Kui loengud olid peetud riietusime orienteerumismatkaks. Peres oli kambavaim haruldaselt hea, ja kui me õhtul koju jõudsimpe olime täitsa väsinud. Viimase osa teekonnast tassisid poisid mind kandraamil oma õlgadel. See ei olnud mitte sellepärast, et liiga väsinud oleksin olnud, vaid nad hoolitsesid lihtsalt oma peremehe eest.

Saime paar minutit hinge tõmmata ja siis algas suurlõke, kus iga pere kandis ette oma lõkkenumbrid. Ime-tore oli!

Millest mulle kõige sügavam mulje jäi oli jüriöö pühalik osa Kirikumäel. Peale suurlõket kogunesime peahoone ees, kus süütasime tõrvikud ja ronisime kitsast teerada mööda ülesse Kirikumäele. Seal pöördusime tõrvikutega kodumaa suunas ja paari vaikse minuti kestel viibisime kõik oma mõtteis kodumaal.

Mind võeti pidulikult vastu vanemsakautide perre ja sain maitsta ehtsat mõdu vanast eesti kannust. Sellega ühenduses uuendati ka skauditöötust. Mõned juhid said teeneterärgid mille üle nad olid üliõnnelikud ...

Kahjuks möödusid need kolm päeva liiga kiiresti. Nüüd on ainult ilusad mälestused alles. Aga nii kui juhust on, olen esimene, kes sõidab jälle Metsakodusse.

Sääl põlismetsa põues ma tahan viibida,

Sääl nagu kodu-öues end tunnen vabana.

Silvi Buhter
Tartu lipkond

Salgajuhitide kool Koitjärvel

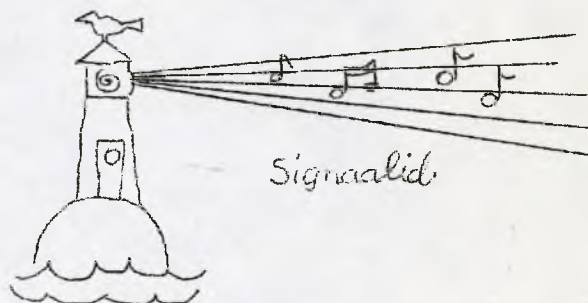
Paberite järgi pidi salgajuhtide kool algama suurel reedel. Nii et astusin siis sel hommikul rongile ja sõitsin laagrisse - Koitjärvele. Kõik läks hästi kuni jõudsin Fjäråsi jaama. Seal pidi keegi mulle vastu tulema, aga jaam oli tühi, pidin paar tundi ootama. Noh, eks need tunnid said ära oodatud, aga ka siis ei tulnud keegi. Otsustasin lõpuks, et küsin teed ja kõmbin jala Koitjärvele. Pool teed oli mul juba käidud, kui teised sõidukiga järele jõudsid, ja siis sain ka mina autoga Koitjärvele sisse sõita selle asemel et astuda nagu mõni väsinud rändur.

Esimene asi kui kohale jõudsime oli söömine, et kõht oleks täis ja meel oleks hea. Tegevus hakkas kohe peale vaatamata sellele, et mõned avaldasid protesti ja tahtsid veel natuke puhata.

Esimene ülesanne oli käsitöö: tuli üks pussitupp valmistada. Ja sel ajal kui poistel töö käis, peeti veel paar loengut puutöö alalt ja rääidati, kuidas tore da külalisraamatu saab teha. Nii sai kaks asja korraga tehtud. Sellega läks ka aeg õhtule esimesel päeval.

Järgmine päev oli laupäev. Ülestõusmisevile käis juba kell seitse, aga kõik said päris üllatavalt kiiresti tolmustest magamiskottidest välja.

Sel päeval tuli meil sõlmed läbi võtta ja muidugi päästenööri visata. Peale selle oli veel üks väike harjutamine signaalide järgi tegutsema. Tule tegemisest oli ka juttu ja ühes sellega toimus võistlus, et kes saab esimesena vee keema.

Võistlus oli salkadevaheline. Meid oli nimelt kahte salka jagatud ja salkade nimed olid ORAVAD ja NAHKHIRED. Mina olin Nahkhiire salgas.

Meile oli antud igale paar ülesannet. Näiteks tuli üks mälestusese ja pere märk valmistada kadakapuust, ja tervel salgal tuli salgalipp teha. Nende valmistamiseks oli pikk aeg antud peale lõunat, nii et mingit muud tegevust siis ei olnud.

Aga õhtupoole tuli üks suur üllatus: kaks kana lasti lahti ja öeldi, et tuleb õhtusöök ise valmistada. Siis kõik poisid panid jooksma kanade järgi, ja

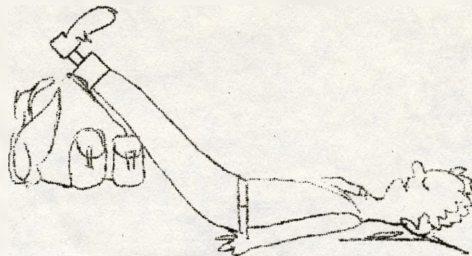

ülimalt paari sekundiga olid kanad käes ja kõigil pussid väljas, valmis kanadelt elu võtmiseks. See näitab, et skaut on kiire vend kui on tarvis.

Kanad tegime puhtaks ja küpsetasime neid hõõguvate süte kohal metallpaberis. Sõime pärast suure isuga ja need maitsesid ka tõesti suurepäraselt.

Kolmas laagripäev oli pühapäev. Sel päeval oli kompassi ning kaardi õppimine sest et pärast pidi tulema orienteerumine. Ja tuligi. Esimesed kilomeetrid läksid päris hästi ja kergelt, aga pärast, kui kõik kondid olid ära väsinud, läks kõik väga aeglaselt ja raskelt, ja poisid hakkasid kiruma, et niisugused juhid

kes kõiksugu asju leiutavad. Kuid kõik jõudsid siiski Koitjärvele tagasi, see orienteerumine polnudki nii hull!

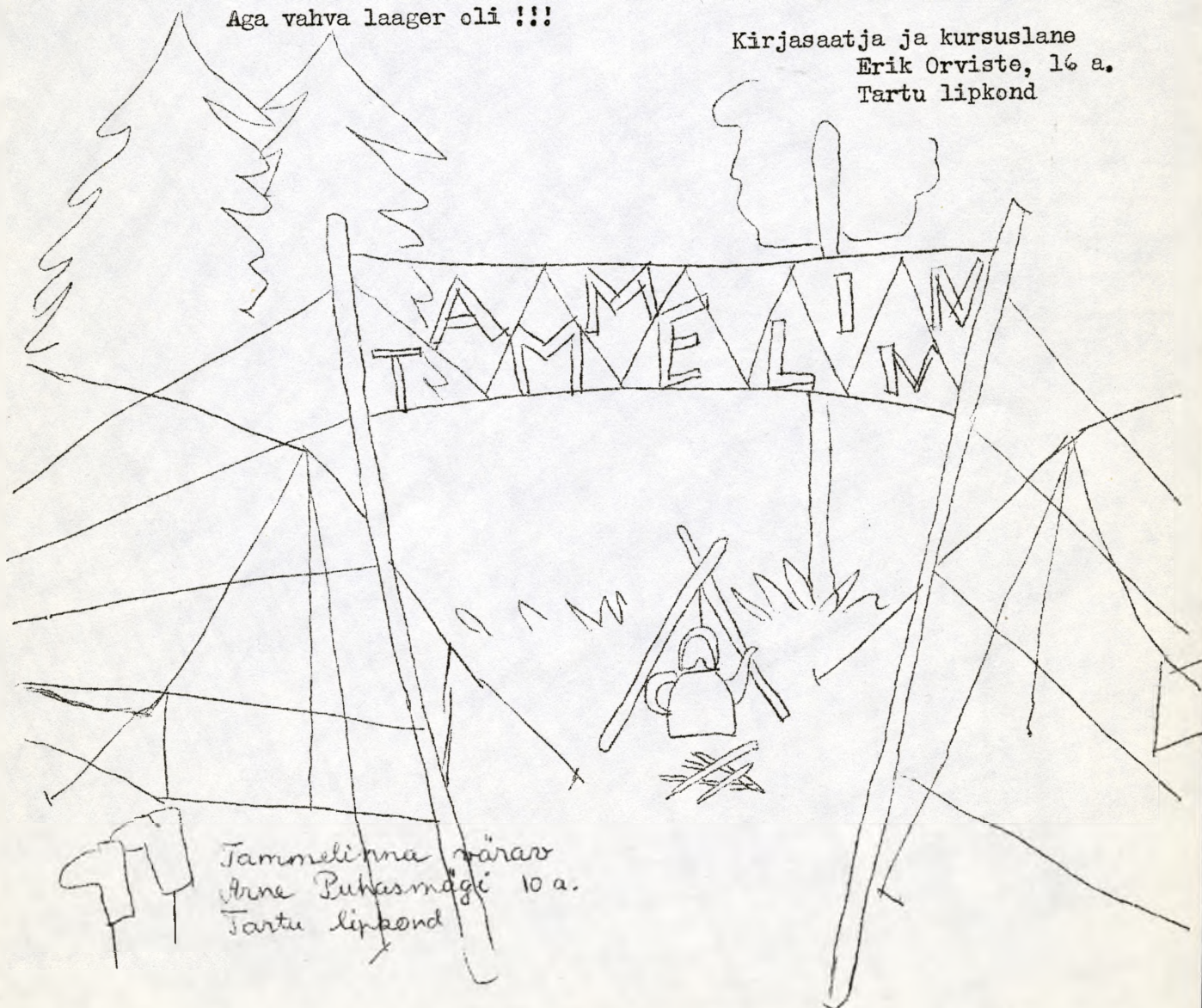
Oli paar võistlust, et kes teab K3ige rohkem igast alast, V3istlused olid muidugi salkadevahelised. Pärast seda jutustati skautlusest. Jutustamise ajal koputas üks rootslane uksele ja teatas, et Göteborgi vanglast on üks vang ära jooksnud, üle Lygnerni järve sõitnud ja tulnud Koitjärvel kaldale. Muidugi pandi välisuks kohe kinni ja oodati põnevusega mis nüüd juhtub. Selgus, et meil tuleb öömäng, aga see vangilugu istus ikka veel värisevas südames. Mäng mis meil oli ei õnnestunud hästi, sest meie salk tegi natuke valesti. Meie pidime ööpimeduses märke otsima, aga kuna meie äkki enam märke ei leidnud ja ühe vana maha jäetud talu juurde sattusime, siis panime oma targad pead kokku ja ütlesime, et läheme koju tagasi ja nii ka tegime. Aga see vana talu oligi see tähtis asi, seal oli nimelt üks surnud inimene (muidugi ainult nukk).

Eks oli küll õudne ja hirmus ette kujutada, ja eks teistel oli kananahk seljal ja põlved värisesid, kuid meie jäime sellest põnevusest ilma, kahju küll!

Järgmise päeva hommikul oli laagril lõpp ja tuli koju tagasi sõita.

Aga vahva laager oli !!!

Kirjasaatja ja kursuslane
Erik Orviste, 16 a.
Tartu lipkond

Tammelinna värav
Arne Buhasmägi 10 a.
Tartu lipkond

Hellakeste elu Kiviristi laagris.

Kiviristi laager oli kevadel, kohe pääle selle kui saime koolist lahti. Kui jõudsime Koitjärvele, läksime lipuplatsile ja tõstsime Eesti lipu üles.

Mats ütles hellakestele: "Särgid püksi!" (Mats on lipkonna juht, kes ei salli et väiksed eesti tüdrukud käivad tibia moodi pluusid pükste peal.- Toim.märkus) ja Erna (hellakeste juht - toim.m.) andis kõigile hellakestele suured ja laiad kübarad. Siis olime uhked.

Mina ja Eha ja veel mõni hellake magasime treeningutega - olime vist ainukesed laagris. Mitu tüdrukut magas vormis, et saaks hommikul rutem valmis. Üks poiss oli maganud, kummisäärrikud jalas.

Üks asi aga mulle laagris ei meeldinud, see oli hommikuvõimlemine. Ujumine oli tore aga vesi oli külm. Päeval istusime lipu all ja tegime nukkusid riidest ja plastist. Mina tegin ühe punase nuku oma väiksele vennale.

Mait tuli õhtul oma magamiskotiga hellakeste juurde ja ütles, et temal tuleb ka siin magada. Aino (hundude juht - toim.m.) oli ütelnud, et kui ta teeb koerust, siis läheb hellakeste juurde. Aino tuli ja naeris Maitu, meie naersime ka.

Õösel oli kaks vanemgaidi tulnud salaja meie kuuri magama. Nemad pidid magama metsas ilma telgita, mina aga kukkusin voodist maha ja kohe Aimele peale.

Hommikul oli ülevaatus ja hellakesed koristasid oma ruumi ära, panid püksid ja alusseelikud konksu otsa, mis oli laes. Mats ja üks suur rootsi onu käisid vaatamas ja Mats ütles, et tema ei ole nihukesi hellakesi enne näinud, kellel on asjad laes.

Enne kui koju sõitsime läksime pesema, ja siis nägime kui laisad olime olnud, sest siis läksime palju puhtamaks. Peab ju puhas ja ilus olema kui linna tagasi läheme.

Koitjärvel oli tore olla. Kui tuleb laager, siis läheme jälle!

Kiirtiivahellake Liisu Ojaste, 9 a.
Tallinna lipkonna Pääsküla pere

Eesti skautluse viiekümnendal ja Saksamaal tegutsevate eesti skautide kümnendal juubeliaastal toimus Saksamaal Schwartzwaldis SUURLAAGER 50/10. Laagrist võttis osa ka 25 poissi-tüdrukut ja juhti Rootsist.

50 / 10

Kuidas keegi laagri jõudis, on igaühe oma asi. Laagris olles aga meeldis esmalt ilmastiku vaheldusrikkus: ikka viis minutit päikest ja viis tundi vihma; päeval päikesepaistel plus kolmkümmendkaheksa kraadi Celsiuse järele ning öösel plus kaheksa kraadi, ja higistamisest või vihmast läbiligunemine päeval ning telgis külmast lõdisemine öösel. Kuid kes öösi külmetas, võis Olafi kaudu Onu Sami magamiskotte laenata, oli küljealune kõva, võis ka madratsit laenata ...

Elada võis kahe, nelja, kuue või kuuekümmemehe telgis - kuidas keegi soovis. Olafi kolmekordset telki võis ainult vaadata - kuid ka see oli elamus, sest niisugust pole siin nähtud. Elamisasemena ei tohi unustada "Vanni", sest seal elas laagrijuht Semu ja seal pidas juhtkond oma igaõiset koosolekut. Mis aga kõige rohkem meeldis, oli köögitelk: telk ise, tema otstarve ja sealt väljuvad toidud, nagu Picco pello (mis see ka ei tähendaks...).

Tegevusest vaid mõnda asja esile tuues pean mütsi maha võtma ja paljastama algava kiillaspea Saksamaa eesti gaidide ja skautide lauluvõime ja -tahte ees! Rootsi malev, mis on võibolla kümme korda suurem, ei laula kümne aasta jooksul ka nii palju, kui lauldi 50/10 laagris!

Hommikune ülevaatus oli täpsus ise ja et meie tüdrukud kolm päeva järjest parima salga vimplit hoidsid, olenes ainult sellest, et haruldase intensiivsusega vihm ei lasknud kahel päeval kedagi telgist välja tulla. Kuid vimpli saamisel esimest korda oli telkkond tõesti haruldaselt korras. Muidugi "meeldisid" meile Rootsist tulnuile algpäevil meie poistega kaasasolnud "kuradid" ja "djävlar'id", mis tekitasid nii koduse tunde, et oleks kas või uluma pannud. Kuid see kadus mõne päeva möödumisel ja õhtustel lõketel ei saanud muidu aru, kust malevast keegi pärit oli, kui vaatasid kes teine-teise kaelas rippusid: selles hoidsid küllalised kokku!

On tõesti kahju, et osavõtjate vähesuse tõttu reis rongiga ette tuli võtta. Meie tüdrukud on küpsed niisugust reisi bussiga läbi tegema - kui ainult skaute ka leiduks. Prooviks mõne aasta möödumisel uuesti. See on elamus!

Kaheksa tüdrukut, 50/10 laagrist Schwartzwaldis osavõtnud gaidid ja vanemgaidid kirjeldavad omi muljeid laagrist ühiselt. Mida tõi neile iga laagripäev?

Kolmapäev, 11. juuli 1962.

Kolmapäeva hommikul aeti meid juba kell kuus üles. Olime õöbinud KFUM'i lokaalis Hälsingborgis. Meie ees oli nüüd pikk reis. Enne kui me parvele läksime, sõime hommikusööki raudtsejaamas. Maretil oli sünnipäev samal päeval, nii et temale sai üle antud väike kingitus grupi liikmete poolt. Lõpuks saime siis parvele ja reis algas. Sõit üle Öresundi läks ruttu ja varsti olime Hälsingborgis. Seal pidime sõitma Kopenhaageni, aga olime sunnitud ümber istuma. Tund aega oli rongide vahet ja selle lühikese ajaga ei jõudnud midagi muud üritada kui jäätist süüa. Kopenhaagenist sõitsime Alpen-Expressiga Hamburgi. Tee viis meid läbi Taani Gedserisse ja sealt parvega Grossenbrodesse. Parvesõit võttis kolm tundi aega ja selles ajavahemikus saime süüa. Sõi nii palju kui tahad sama hinna eest! Sõit läks edasi ja lõpuks jõudsimme Hamburgi. Seal istusime jällegi ümber, Hamburgist peale sõitsime nn. Liegewagen'iga Freiburgi. Nimetatud vagun oli väga uhke, mahutas kuus inimest.

Neljapäev, 12. juuli 1962.

Seebruggis rongilt maha astudes saime kohe tunde mägede kõledat tuult ja Schlüchsee vesi, mis läbi lämmatavalt sooja rongi akna paistis sinine ja meelitav, muutus ühekorraga halliks ja vastumeelseks. Tänuhikult lasime end koos ülekoormatud seljakottidega Mart Lökk'i autosse pakkida ja kihatasime poole tunniga laagriplatsile. Aga kus oli Schlüchsee, mille kaunil kaldal suurlaager pidi ehitatama? Hiljem selgus, et järv asus kilomeeter eemal. Suurlaager 50/10 oli laagri nimi ja loomulikult ootasime meie Rootsist ka suurlaagrit vähemalt paarisaja osavõtjaga. Kui meid siis grupp gaidide-skautide vastu võttis, vajus ärevus, ja pettumus tungis kurku. Kes siis teadis, et Saksamaa maleval polegi palju rohkem liikmeid laagrisse saata. Ilm läks vahepeal ilusaks ja soojaks, ja varsti üllatasid meid kõõgitädid laiaks vajutatud nuudlite ja hea hakklihakaast-aga. Siis tuli meil jälle elu sisse. Varsti olid laagri ehitustööd käimas ja seoses sellega ka sõprussidemed loodud. Suuri ja väikseid telke tõusis puude vahel ja laager hakkas juba ilmet võtma. Ootasime poiste salka Rootsist, kuid asjata. Laagri avamine toimus ilma nendeta. Tervitusi ja soove laagri heaks korraldamiseks loeti lõpmatuseni ette. Avamine venis juba pikale. Kohalikul Bürgermeister'il olid ka mõned head sõnad öelda (enne sõnavõttu vaatas end peeglis)... Peale avamist jätkusid ehitustööd kuni õhtusöögini. Öhtul kogunesime kõik Lökketule ümber et koos laulda laule, mis seovad ühte ühe rahva saadikud kahel maal. Kuigi päev oli kuum olnud, tõi õhtu kaasa jaheduse, mis sundis meid kõik kaasasolevad riided selga panema. Külm närvis läbi ikkagi, sest laager asus tuhande meetri kõrgusel. Läbi telkide oli kuulda hambaplaginat ...

Reede, 13. juuli 1962.

Äratus oli meil kell seitse ja hommikusöök kell kaheksa. Peale hommikusööki pidime tegema korda oma telgid, sest varsti tuli ju ülevaatus ... Peale lipuheiskamist jätkusid ehitustööd, sest igal salgal pidid ehitused olema. Rootsi tüdrukud olid jagatud kahte salka, Heeringad ja Potililled. Heeringa salgas olid Reina, Riina ja Leena, Potililled olid Reet, Anne, Halja, Svea ja Maret. Peale pikka ootamist jõudsid kohale Eskilstuna skaudid oma juhi ja pillimehe Mardiga.

Laupäev, 14. juuli 1962.

Äratati meid nagu tavaliselt kell seitse vilega. Pool tundi hiljem läksime meie (kõik tüdrukud) pesema. Pesemine toimus allika veega! Pärast pesemist tuli kohe hommikusöök, mis koosnes munast, kakaost ja võileibadest. Järgnes lipuhaeiskamine, siis jätkusid ehitustööd. Potililledel sai värav valmis, mille üle nad ise väga uhked olid. Nad ehitasid omale veel kaunistuseks tiigi. Peale lõunasööki toimusid loengud morses ja kaarditundmises. Öhtusel lõkkel tegid Rootsi tüdrukud müstilise aga toreka lõkkenumbri.

Pühapäev, 15. juuli 1962.

Äratus oli nagu tavaliselt, ei ma mõtlen ikka ebataavaliselt üks tund edasi lükatud pühapäeva puhul. Kiki tegi meiega hommikuvõimlemist. Ülevaatusel said Heeringad eeskujuliku-vimpla! Järgnes jumalateenistus. Jumalateenistuse koht oli umbes 300 meetrit laagrist eemal. Ühe suure kivi peale oli püstitatud mustikavartest punutud rist. Oli väga ilus. Kirikus oli lõpuks ka armulaud. Pärast jumalateenistust õnnistas õpetaja Vaher nii Saksamaa Eesti Gaidide Maleva kui ka Saksamaa Eesti Skautide

Maleva lipud. Peale lõunasööki tulid meile külla prantsuse gaidid oma juhtidega, et koos meiega mängida meie Killamängudel. Esimeses punktis oli ülesandeks tuld teha ja nöörläbi põletada võimalikult lühikese ajaga. Spordiplatsil ootasid veel põnevamad ülesanded - kotijooks, munajooks (toores muna!), sõlme jooks. Oli väga tore! Vist olid aga kõige toredamad kõieveo-võistlused, nii prantslaste ja eestlaste kui ka tüdrukute ja masterite vahel (tüdrukud võitsid ...). Laagri tagasi jõudes algasid võrkpalliturniirid. Kilud (rootsi poisid) võitsid Habemikke (vanemskaute) 2:1. See õhtu lõppes suurlõkkega, kus oli palju toredaid numbreid, juhid kandsid ka ette näidendi "Surnute kättemaks".

Esmaspäev, 16. juuli 1962.

"Tuul ulus ja vihma sadas" kui äratusvile käis hommikul. Hambad risti suus külma tõttu kobisime telkidest välja. Hommikul loobusime pesemisest kuna arvasime, et saame päeva jooksul küllalt märjaks. Nagu ikka järgnes lipuheiskamine. Otsustati - õnneks - et ülevaatus jääb ära. Telgikoristamisest ei oleks niikuinii midagi välja tulnud, kuna telkide põhjad olid vee all. Vaesed Sipelgad (gaidide salk) oleks peaaegu oma telgis ära uppunud ja Sääsesalus (skaudid) ujus Juss ringi enda kummimadratsil rahulikult norsates. Vihmasadu ei lõppenud enne kui pealelõunat ja rikkus seega meil terve hommikupoolse töökava ära. Kuni lõunani oli meil nn. laiskustund, mida veedeti lõkke ääres, et sooja saada. Lõunaks pakuti vorsti ja laiaks lõõdud makarone. Peale lõunat tehti kolme tunni jooksul terve ennelõunane ja pealelõunane kava ära ja seepärast võeti läbi ainult need kõige tähtsamad punktid moraalst, teemärkidest ja esmaabist. Kui pead tarkust täis olid, jätsid juhid meid lõkkenumbrite üle pead murdma ja sõitsid ise Freiburgi. Aga kui juhid ära olid, tuli ühel habemikul hea mõte. Kuna taevast jällegi oma ukseid lahti oli teinud ja lõkke tegemise võimalus kadus, korraldati Habemikkude telgis tantsuõhtu. Orkester oli Edgar Pent oma pilliga. Tantsiti rahvatantse kuni kõik väsinud olid ja siis järgnes ühislaul. Kell üksteist puhus Mart Kiiver oma pasunaga unerahu. Sel õöl oli Potililledel öövalve.

Teisipäev, 17. juuli 1962.

Teisipäeva hommikul kui ärkasime sadast jällegi vihma. Ennelõunal, vaata imet, käisime külas juuksuri juures. Pealelõunal oli meil metsamäng. Potililled läksid kõige esimestena välja. Esimese kontrollpunkti juures pidime mõistatama, mis on Kalurineiu ja Havni lill. Teadsime, et mõlemad on operetid (laagris nimetati operetiks latriini ...). Andis otsida, enne kui leidsime joonistuse, millel oli kuusk ja torn. Viimaks kargas Mart ühest põõsast välja ja läks Reedaga koos torni otsa. Seal anti kätte järgmine ülesanne. Läksime edasi. Tee läks kahte harru. Millist valida? Ühele teele oli rist joonistatud ja siis teadsime, et see tee oli kinni. Kui järgmise punkti juurde jõudsimme, hakkas vihma kõvasti sadama. Seal tuli meil kaart joonistada. Edasi minnes jõudsimme Kiiveri juurde, kus tegime pika kepi, et teistpoolt oja kirja sellega paremini kätte saada. Seal tuli meil morset lahendada. Nüüd tuli pikk tee käia läbi metsa. Küll oli vaikne ja ilus! Akseli juures saime proovida päästenööri viskamist. Sealt läksime edasi Kiki juurde, kus pidime ka peadega mõtlema (ei tea millega te muidu mõtlete - Toim. süütu küsimus)... Järgmine kontroll oli Madise juures kus pidime ette näitama õpitud köidiseid. Linda juures oli esmaabipunkt, kus tegime kandraami ja pidime haige näest üles kandma. Olaf ootas meid järgmises punktis ja ta viis meid jeepiga tükk maad edasi. See sõit oli väga tore! Ta andis meile kätte kompassi ja pidime antud kraadide abil jõudma spordiplatsile kus ootas meid Tiit. Ega enam polnud nalja, tuli kõik kümme gaidi seadust osata! Jõudsimme laagriplatsile ja arvasime, et mäng on läbi. Aga ei, veel tuli püstitada telk. Sellega see mäng lõppeski. Hiljem saime teada, et olime tulnud esimesele kohale. Heeringad tulid teisele ...

Kolmapäev, 18. juuli 1962.

Täna esimesel päeval oli Rootsi grupil Sveitsi sõit. Peale hommikusi askeldusi ilmus laagriplatsile buss millega me reisi tegime. Kui me poolteist tundi olime sõitnud, jõudsimme Schaffhauseni. Seal meil oli tund aega aega vaadata Rheinfall'i. Me sõitsime paadiga kose ääre all. Keset jõge oli üks suur kivimirakas, mille tippu me saime kitsaste treppide kaudu. Kui me sealt ülevalt esiteks alla vaatasime, siis põlved läksid nõrgaks, aga vaade üle terve kose oli jumalik. Enne kui me bussi juurde tagasi läksime, ostime piltpostkaarte ja muid mälestusesemeid. Tee Schaffhausenist Zürichi oli umbes tunnine. Tee peal laulsime ja sõime head Sveitsi šokolaadi. Kui jõudsimme Zürichi, läksime gruppides igaüks oma teed.

Mõned sõitsid köisraudteega üle Rheini, ei - üle Zürichi järve, aga suurem osa läksid uhketesse kaubamajadesse asju vaatama. Kõik asjad olid kallid. Kahjuks oli meil ainult kaks tundi aega seal olla. Tore oleks olnud seda huvitavat linna rohkem näha, aga pidime õhtusöögi ajaks laagrisse tagasi jõudma. Koduteel ei tahtnud saksa toll ühte kaasasõitjat Saksamaale sisse lasta. Pika vaidlemise peale muutsid tolliametnikud oma arvamist. Koju jõudsim õhtusöögiks. Jutustasime oma läbielamustest õhtusel lõkkel. Need jäävad meile kindlasti kauaks meelde.

Neljapäev, 19. juuli 1962.

Kell 00 öösel tuli terve laager meie telgi juurde, et Reina Vesti üles laulda. Reinal oli nimelt sünnipäev. Lõpuks ta ärkaski üles ja siis soovisime talle õnne. Anti üle kingitusi ja suur tort, mille ümber olid sünnipäevaküünlad. Peale lõunat läksime ujuma, aga vesi oli külm. Ega kaua ei saanudki sees olla, sest pidime päris varsti olema tagasi laagriplatsil - seal algas rahvatantsude õppimine. Sel õhtul oli meil viimane lõke. Igal salgal oli siis midagi pakkuda. Eriti Kilu salgal oli ohtrasti numbreid. Kõige toredamad olid siiski hundude numbrid.

Reede, 20. juuli 1962.

Viimane päev laagris. Hakkas kohe laagri lammutamine, selle lammutamine, mis veel öösisest lammutamisest järel oli. Terve pool päeva läks pakkimiseks ära ja matkaraamatuga tuli ka ringi jooksta. Keskpäeval toimus pidulik laagri lõpetamine. Peeti kõnesid, anti üle auhindu orienteerumismängus ja parima gaidi ja skaudi tunnistused. Lipp langetati Eesti hümn helide saatel. Kuigi oli laagri ajal palju vihmaseid ja külmi päevi, oli lahkumine ikkagi raske. Keegi ei tahtnud koju sõita. Lahkusime laagrist Suurlaagri laulu lauldes, ja terve laagri juhtkond oli meid saatmas bussi juurde.

Laupäev, 21. juuli 1962.

Olime vahepeal magama läinud Freiburgis asuva katoliku "Bahnhofsmission'i". Öösel kell üks äratati meid üles. Istusime Skandinaavia Express'ile ja terve öö kestis sõit. Alles kord pealelõunal jõudsim Grossenbrodesse ja sealt astusime parvele. Parvel sõime sama rikkalikult kui eelmisel ülesõidul, ehkki laev vähe rohkem köikus ...

Jõudsim laupäeval kell pool üksteist Hälsingborgi, kus toimus jumalagajätmine ja lahkumine. Olime siis olnud rongil kakskümmend neli tundi järjest.

Kes olid Rootsist Suurlaagris 50/10 ?

Härja Salk: Aksel, Geeni, Riina, Aarne ja Kalju Ojasoo
Madis ja Hell Gering
Juhan (Juss) Talvik
Mart Kiiver ja kaheksa poissi

ja meie, kirjutise autorid:

Anne Gering, 19 a. Tartu lipkond
Halja Hammerman, 17 a. Tuulemaa
Reet Hendrikson, 18 a. Narva
Maret Kindel, 16 a. Vikerkaare-Tammela
Leena Klemmer, 14 a. Tallinn
Svea Kübar, 16 a. Kungla
Riina Lagus, 14 a.
Reina Vest, 14 a. Tallinn

14

Kuueteistkümnendast kahekümnekolmanda juulini toimus Soomes Kunsteni laager Turu Sinikotkaste lipkonna kahekümneviie-aastase juubeli tähistamiseks. Turu Sinikotkaste külalistena viibisid seal ka eesti poisid Rootsist - üks salk Tallinna lipkonna skaute Lembit Klemmeri juhtimisel. Lempsile abiliselt olnud vanemskaut Jüri Sidron annab lühikeses intervjuus edasi mõningaid muljeid hõimuvõlde laagrist.

K U N S T E N 6 2

TURU SINIKOTKASTE 25-A JUUBELILAAGER

S i n n a s õ i t - tore. Ainult magada polnud aega, oli vaja festivalile minejaid vaadata ja neid "valgustada". Magamata oleku kompenseeris lõbus vahejutum tüürimehe ja ida-sakslaste vahel, kus esimene luges viimastele õpetussõnu kõigis võimalikkudes keeltes.

A h m e i s e - rääkisime "laagri keelt", see tähendab eesti, soome ja rootsi keele segu. Jah, väga hästi saime üksteisest aru. Ainult tagasisõidul üks reisijatest ei taibanud mis maalased oleme, kuna jutt käis ikka juba harjunud viisil.

L a a g r i p l a t s - oli ikka väga kivine.

E h i t u s e d - ei, midagi erilist ega põrutavat polnud. Me oma värav oli vist küll kõige vägevam.

K o r d j a t e g e v u s - oi, palju kõvem ja kibedam kui siin. No aga selle tõttu ka palju põnevam ja huvitavam.

S õ ö k - jaaa, siin oleme harjunud paremaga, aga ega keegi selle all kannatanud.

K ö ö g i t o i m k o n d - no tead, nõudepesemine meres. Ega see padade kaapimine seal kuigi suurem asi polnud. Aga piimatoomine käis kah köögitoimkonna ülesannetesse ja seda toodi üle lahe talust, nii et tunnikene paadisõitu oli kindel.

S a u n - ennerägematu. Ligi kahesaja-aastane suitsusaun, kuumust sees umbes sada nelikümmend kraadi Celsiust, nagu sisse läksid, nii kõrvad longu vajusid.

Ü l d m u l j e - väga hea, eriti see et ei jäänud kuhugi tühja kohta ega haigutamise aega.

Jüri Sidron, 16 a.
Boråsi Ühisliikond

L E N D L Ä Ä N D E L A U L

Viisil: Kes võib noorust keelata ...

Idast läände, läänest itta,
pilvepiiril laagritee!
Neiud-peiud seadkem ritta -
kosjasõit Kanadasse!

Ref.: Kes võib meie noorust keelata,
kui ta tahab läände lennata.
Kes võib meie noorust keelata,
kui ta tahab läände lennata.
Kanadas on punanahad,
U S A-s on Metsik Lääs.
Sääl on rasked dollarrahad
neil vaid ainus mõte pääs!

Teile kõigil' tahan pihti' -
Vallutat sai atmosfäär.
Teel ei kaotan'd kindlat sihti -
Maailmalaager "over there"!

Ref.: Kes võib meie noorust keelata,
kui ta tahab läände lennata.
Kes võib meie noorust keelata,
kui ta tahab läände lennata.
Kanadas on punanahad,
U S A-s on Metsik Lääs.
Sääl on rasked dollarrahad
neil vaid ainus mõte pääs!

Sõnad: Heino Pahtmann

WEST SIDE STORY 1962
 ehk LEND LÄÄNDE LÕIKUSID

Kui "Lend Läände" skaudilennuk kaheksandal augustil oma ratastega Torslanda lennuvälja betooni puudutas, ei saanud väsinud reisi juht ütlemata jätta "Jaak, kurat, jalad põhjas!" Mida ütlesid ülejäänud üheksakümme kaheksa seltskonnast - selle kohta puuduvad andmed. Kuid kõigil oli kindlasti palju mõelda äsjasest selja taha jäänud kolmenädalasest Ameerika mandril viibimisest. Ja need mõtted püsivad veel kaua, kaua ...

*

Nüüd mõni kuu hiljem ei tundugi ehk New Yorgi pilvelõhkujad nii kõrgetena kui sääl olles, Toronto vist ei olnudki nii madal, ja Kanada metsade lõpmatuski hakkab mälestustes vähe kahanema. Või mõnel vastupidi - nii nagu keegi asju näeb kaugemas perspektiivis.

*

Midagi on aga sellest reisust siiski puutumatuks suureks jäänud. Ja see on KOHTUMISRÕÖM, mida kõik kaasasolijad kogesid paljudel juhtudel. Kõikjal tundsime, et meid võeti vastu kui kauaoodatud külalisi, vaatamata kas meil oli sääl varasemaid sidemeid või mitte. Ja need vastuvõtjad olid meie oma rahva liikmed.

*

Üks kõrge skaudijuht saatis meid Metsakodust eellaagrist teele umbes taoliste sõnadega: "Kui see eestlaste värk teile sääl Kanadas ei meeldi, siis tuleval suvel lähme Kreekasse jambereele!" Kahju, et see internatsionaalsete huvidega sõber ei olnud nägemas seda eestlaste "värki" oma silmaga. See oleks ehk vähe jahutanud kosmopoliitilist horisonti ja õpetanud, et mitte üksnes šotlased pole külalislahke rahvas.

*

Kui vaene oleks see reis olnud - kui meil poleks vastas olnud ootamas sõpru, aatekaaslasi, sugulasi. Jah, oleksime kindlasti mõne palgalise guide abiga ära vaadanud kõige suuremad asjad New Yorgis - alates Empire State Building'ust saja kahe majakorraga ja lõpetades mitmetolliste prussakatega Harleemis. Ja Torontoski oleksime ise teed leidnud nende väheste vaatamisväärsuste juurde, mis poolteise miljoni elanikuga linnal tegelikult pakkuda on. Kuid siis oleksime ka tagasi tulnud kui standardturistid - silmad jõlli vaadatud, rahakott tühi, rõõmustavaid elamusi vähe.

*

Nüüd on aga mälestuste-ekraanil mitmekordne pilt. Taustal nähtud paigad ja kohad, esiplaanil aga need eesti inimesed, kes rikastasid meie reisupilte, kelle kommentaarid ja selgitused aitasid meid süveneda asjadesse, mida üks tavaline turist kunagi ei näe.

*

*

Ja neid inimesi oli palju - rohkem kui üldse loota oskasimegi. Võimatu teada, kes olid kõik need mitusada, kes meid Toronto Maltoni lennuväljal üle poole päeva kannatlikult ootasid. Või kes need kõik olid, kes meid hilisööl New Yorgi Manger Vanderbilt hotellis vastu võtsid, kes meid olid tervitama tulnud New Yorgi Eesti Majja, kes meile kaua lehvitasid lennuvälja verandalt Torontost Euroopa poole teeale asudes. Need olid osa unustamatutest hetketest reisult, mis näitasid, et maad ja mered pole suutnud eestlasi lahutada.

*

Nihutades mõttes objektiivselt sellele suurele sõprade perlele ligemale, leiame säält päälle isiklike tuttavate, sõprade ja sugulaste hulk inimesi, keda eriti peame tänama selle kohtumisrõõmu eest. Leiame säält inimesi, kes rägid vaeva ja muret meie vastuvõtuga, leiame neid, kes meile oma abi igasugustes vormides pak- kusid, leiame inimesi keda ei saa unustada.

*

NEW YORGIS: Väsimata kohaliku Skaudi- ja Gaidisõprade Seltsi esimees pr. Meta Mäekask, Skautide Maleva juht skm. Ilmar Ploor, Viikingi lipkonna juht skm. H. Tarmo, hunduparviku vanem skm. E. Kilm, USA-laagrigrupi juht skm. L. Milles, P. New Jersey lipkonna juht skm. E. Saarniit, skm. Nigol, gaidlipkonna juht Kadri Niider. Sellelt pildilt leiame ka tublid teejuhid lipkondadest, kes meil kogu aeg maailmalinnas liikudes "silma peal" hoidsid: Cayre Jungermann, Riina Mägi, Tiina Hendrikson, Karin Teksal, Ingrid Parikas, Aili Paal, Rein Kurgvel, Rein Uibopuu, Jaak Medvedev, Agu Medvedev ja ins. H. Kaasik. Tänuhõlpsalt mõtleme ka neile arvukatele eesti organisatsioonide esindajatele eesotsas peakonsul J. Kaiu- ga, kes mõistlikult lühikeste tervitustega meid Eesti Majas vastu võtsid. Ja unus- tada ei saa ka Eesti Maja ökonomi, kelle eesti road maitseisid ka troopilises kuumuses.

*

TORONTOS: Võtame esimeses järjekorras mütsi maha skm Karl Rankeni ees, kes kõige mõeldava abivalmidusega juba roisi algstaadiumis "rootsi rahva" muresid lahendas ja nägi hirmsat vaeva Toronto vaatamisväärses tegemisega. Tänu ka tema abimehele "Piilule" (nskm. Lembit Pihlberg) Niagara näitamise eest, ja vanemgaid Salumetsale, kelle ebaviisakad Torontoga tutvujad juba teisel päeval üksinda linna vaatama jätsid. Toronto eestlaste pildilt paistab veel hästi välja Skauti- de Maleva Vanema konsul J. Markuse kuju, kelle vastuvõtul saime tuttavaks Kanada skautnoorte juhtidega. Konsul avaldas Maailmalaagris käies oma häädmeelt temale kingitud Dalahobuse pärast, kes olevat puhas loom ega pole ta puhvetikapile min- git pahandust teinud ...

*

JA LÕPUKS MAAILMALAAGRI PILT: Mõnus ja sõbralik laagrijuht nskm. Jaan Lepp suurtes saabastes võttis meid kenasti vastu, kuid ei saanud sinna midagi parata, et "rootsi" poistele nii sant laagriplats juhtus. Loos otsustas! Skm Heino Jõe krundi pääl loose ei tõmmatud. Sellepärast sinna trügisid ka igasugused vabad juhid rootsi malevast, okupeerides kõik võimalikud kohad - alates paadikuurist kuni telgiplatsideni. Kotkajärve metsades oli kokkupuutumisi paljudega, suur- lõkkel pidid neli tuhat suure lõkkeoru katla lõhki ajama. Kes need kõik olid? Ei jatkuks Sõnumitooja lehekülgedest nende nimede kirjapanekuks kui teakski .. sest nii suurt laagriperet - eesti laagriperet - pole koos olnud korraga pä- rast kodumaalt lahkumist. Juba üksi see oli elamus, mis üles kaalus kõik oota- mised, hilinemised ja muud ebamugavused, mis pika reisiga vahel seotud on.

Kutt

Juubeliaasta suurlaager Kotkajärvel, Kanadas kuulutati maailmalaagriks. Tagajärg oli paljutõotav, eesti skautide I Maailmalaager kujunes elamuseks nii korraldajaile kui ka tuhandete kilomeetrite kauguselt saabunud külalistele. Loodetavasti võrsub sellest esimesest julgest algusest peagi kaunis traditsioon.

"ROOTSI RAHVAS" KOTKAJÄRVEL MAAILMALAAGRIS

Kui saabusime laagrisse, olime kõik pikast bussireisist läbiraputatud. Seal saime oma laagrikoha kohe kätte. Seda ei saa sõnadega kirjeldada: suured kändud ja kivid, sügavad augud, puud ja põõsad. Ühe sõnaga täitsa rägastik.

Viskasime oma pambud maha ja mõtlesime - mitte nii väga vaikselt - et kas see on mingi mood külalisi niiviisi vastu võtta. Aga midagi polnud parata. Asusime asja kallale ja tegime kõige pealt paar tundi tööd, et saada enamvähem silodad kohad kuhu telgid ülesse lüüa. Pärast jagunesime gruppideks, iga grupp oma ülesandega. Vanemskaudid hakkasid söögilauda ehitama. Laud löödi ülesse aga siis tuli suur probleem - katus! Kuidas seda teha? Mõeldi veidi ja siis oli asi selge. Poisid tegid kõva tööd ja tulemus oli ka hea: oli kerkinud hiigla suur kaar presendist mis rippus õhus üle söögilaua.

Teised poisid ehtasid "moodsat" kööki. Kolmandad jälle köögilauda. Kõik augud tuli täita, kändud ja kivid ära viia ning puud ja põõsad maha raiuda.

Poolteist päeva tehti kõva tööd. Üles oli ka kerkinud pikk lipuvarras, mille otsas lehvis sini-must-valge lipp.

Siis pandi kõik poisid väravat ehitama. Mõned tõid metsast puid, teised kaevasid ja kolmandad lamasid telkides. Aga valmis sai. Suur neljamootoriline lennuk mis oli "Lend Läände" sümboliks.

Kui kõik töö oli valmis, ei uskunud keegi meist, et see oli sama koht, kuhu me alul sattusime. Rägastikust oli saanud siie laagrikoht korralikkude ehitustega ja lõkkekohaga. Kanadalased said niiviisi kerge vaevaga omale hea laagrikoha...

Muidu läks elu nagu ikka laagris. Poistest sai nagu üks suur pere, ja kui tuli aeg laagrist lahkumiseks, siis oli kõikidel kurb meel.

Andres Koern

K O T K A J Ä R V E R O M A N T I K A

Viisil: Ma unistan õhtusest taavast

Ma unistan Lakewoodi leivast

ja kartulist unistan ma.

:/: Siin Kanadas näri või teivast,
ei kõhtu ma täidetud saa. :/:

Me laager on pressitud kokku

siin kivi ja kändude seas.

On politseiks paarkümmend sokku,

kel kiivrid kui katlad on peas.

Käib saunas hüüd: "Visake leili!"

siis alasti järve - kartsunn!

Ma kinno siis matkan viis miili

ja komistan kännul karplumm.

Mu gaid, sinu lokkide sära

kui kased siin ürgmetsa all.

Kuid kased sa koorinud ära,

su ümber gaid-juhtidest vall.

Võõrkeeled ei tee mulle raskust,

nii rootsi kui inglise släng;

neid pillun ma otsekui taskust,

kuid eesti keel tundmatu mäng.

Nüüd vaatan ma roostetand uuri,

varba vahel mul rõskuse taim.

Nii viljelen rahvuskultuuri

ja terve on skautluse vaim.

Kotkajärvel,
31. juuli 1962.

Valjala Vanemad

Vaesed Valjala Vanemad, kes pole õppinud sealiha ja kanamune sööma, kelle uur on roostetanud, ja kes isegi eesti keelt ei oska. Tulge meie laagrisse, teeme teist inimesed, - Toim, märkus.

I L M A K A A R E

Enne suure sõidu algust toimus eel-laager gaidide esindusgrupile Metsakodus 13.-17.juulini paralleelselt skautide omaga. Nende päevade jooksul harjutasime lõkkenumbreid, laule ja tantse ning tegime viimaseid täiendusi varustuse osas. Teatavasti hilines ärasõit Rootsimaalt paari päevaga, nii et oli rohkelt aega oma asjade õiendamiseks.

Suurele maale jõudes võtsime enne laagri algust osa kahest vastuvõtust. New Yorgi gaidid-skandid korraldasid meile ühel öhtul koosviibimise Eesti Majas. Sinna oli kogunenud palju noori ja vanu. Oli väga meeldiv öhtu, välja arvatud see niiske kuumus mis eriti meid siitpoolt lompi häiris!

Teise vastuvõtu korraldas konsul Markus Eesti Majas Torontos. Seal tutvusime kohalike lipkondade liikmetega ja oli tulnud ka arvukalt suurlaagrite juhte.

Meie esindusgrupp koosnes üheteistkümnest liikmest. Gdr S. Tomson oli TULEHOIDJA toimetaja ja nägi selle ilmunisega kurja vaeva nii päevad kui ööd. Gdr Linda Tein oli esindussalga vanem. Heli Muld ja Aivi Pertel juhtisid salka vanemgaidide all-laagris Kanada poolal. Teised salgas: Silvi Buhter, Tiit Paldrok, Kulla Randmaa, Aime Kotkas, Eevi Advelk ja Leelo Leetmaa. Esindusgrupi juht oli ngdr Merike Selli.

Vanemgaidide all-laager Ilmakaare Suurlaagris kujutas vana eesti talu. Taluelu haripunktiks oli kosjasõit. Vanemskandid kutsuti külla ja nad ilmusid ühe salapärase kastiga mis anti üle Läänetalu juhile ngdr Siiri Puustale. Lülakosti sisu oli tõesti üllatav - väike roosa pörsas, kes hirmsasti karjuma pistis, kui nii paljud inimesed ta vastu huvi tundsid. Siis läks päris pulmapidu lahti. Arvake, kes pruudiks valiti! Aivi Pertel!!

Ühel pealelõunal anti eri maadel võimalus end tutvustada. Selleks ehitasime ühe miniatüürse "majstäng'i". Kõigepealt tutvustasime end laulu abil. Sellele järgnes väike jutt Rootsi maast ja konbeist. Esitasime härjatantsu ja mõningaid rootsi ringränge "majstangi" ümber, kuhu ka pealtvaatajaid appi kutsusime. X

Kõik olid väga vaimustatud üle nähtaste hüplemisest...

Järgmisel öhtul peale lõket pakkusime vanem-gaidide all-laagritele, staabile ja köögipersonalile rootsi toitu, "kroppkaka'sid". Kas kõigil on teada, mis need on? Lihtsalt seletatult: kartulipudrust kotletid, täidetud suitsuliha täringutega. Meile endile valmistas suurt lõbu selle laagri oludes keerulise roa valmistamine. Teised maad võtsid seda asja lihtsamalt - Kanada pakkus keedetud maisi ja USA sooja vorsti! Üks kui teine käis köögis uurimas, kuidas meie oma kahtlaseid "kroppkakasid" suures katlas keetsime, kuni nad veepinnale kerkisid. Üks pealtvaataja väljendas end iseloomustavalt: Toodi laagrisse kotitäis kartuleid, need lammutati, ja nüüd on jälle kartulid. Oli õnneks kottipime kui toitu serveerisime, kõikid kipusid nimelt vahel ära lagunema. Kõikid söödi sulatatud võiga ja pohlamoosiga, mis osalt oli Rootsist kaasas. Mõnele maitstes väga ja oli neid kes neli-viis korda juurde käis palumas!

Tulehoidja lõkkel esinesime koos skautidega suure Rootsit tutvustava ühisnumbriga mis õnnestus üle ootuste hästi.

Ühel lõkkel kavatsesime tutvustada rootsi "Luciat". Kõik ettevalmistused olid selleks tehtud, isegi hulk piparkooke oli Rootsimaalt kaasas üldiseks maitsemiseks. Kahjuks kujunes see lõke rohkem suurlõkke taoliseks, nii et meie meeoleolunumber sinna hästi ei sobinud. Selle asemel toimus äratus järgmisel hommikul Läänetalus sellega, et Lucia (Leelo) koos oma saatjatega laulis ja pakkus piparkooke.

Viimasel lõkkel andsime üle rida kingitusi Ilmakaare juhtkonnale. Laagri juht gdr Leena Aare oli laagri esimesel päeval USA gaidide käest saanud hiigel gonggongi laagri kokkukutsumiseks. Meie abistasime teda veel selles osas kinkides talle päris ehtsast kasetohust karjapasuna. Laagri pere-ema sai hiigel-puulusika, millega juba tõesti oleks võinud supikatlasse aerutama minna.

Unustada ei tohi ka Heli Mulla saavutust. Samal paraadil sai ta endale auhinaks ilusa kella - parim eesti keele rääkija vanemgaidide all-laagris!

Kokkuvõttes võiks öelda, et veetsime kümne toredat päeva Kotkajärve metsikul kaldal. Palju tutvusi sai sobitatud eesti tüdrukutega nii Kanadast, USA-st kui ka Saksamaalt ja Austraaliast. Kes teab, võibolla saab meie järgmisest suurlaagrist ka maailmalaager ... Sel juhul sobib ILMAKAARE hüüdlause ka neile:

Üle vete, üle mäe ulatame tere-käe ...

Merike

SELLEST, MIDA TEISED EI NÄINUD

Maailmalaager Kanadas jättis kõigile osavõtjaile elamusi, - neile, kes kümnepäevase programmi laagris kaasa tegid ja eriti neile, kes ametliku programmi kõrvalt veel lisa said. Kas vabatahtlikult või mitte. Allakirjutanu on üks selliseid.

Asi algas nii, et kaks gaidijuhti Ilmakaarest palusid abi. Skaut on abivalmis ja meie Heinoga eriti. Vaev polnud suurem kui et kanuu tuli kanda Kotkajärve kaldalt üle Sissimäe Koprajärve kaldale, ei enam ega vähem kui umbes üks kilomeeter kaljudel turnimist ja võsast läbipugemist. Koos kanuuga muidugi.

Kui sõiduk juba Koprajärve siledal pinnal hõljus, tuli tüdrukutel või koguni meil endil selline mõte, et aitame neil ka haigi kirjad saarel paigale panna - saab varem õhtule. Päike oligi juba puudeladvule laskumas ja kuuketas tõusnud tema asemele. Kuidas me neljakesi kaheinimese kanuus koos muu varustusega saarele jõudsim, seda ma küll ei tea, kuid põhja me ei läinudki! Kirjadepanek ise läks kiiresti - üks kotkapesasse puu otsa, teine vana kännu alla rebaseurkasse, kolmas kopratammile ja neljas sai otse mahalangenud kase koorele kirjutatud. Toidukraami tõmbasime igaks juhuks nõoriga puu otsa, et pesukarud sellele jaole ei saaks.

Kõik korras, algab tagasireis. Kanuu peidame lähema kalda võsasse ning uskudes tüdrukute surmkindlat maastikutundmist, hakkame astuma otse idas, kus peame välja tulema Kotkajärvele suunduvale rajale. Meil on isegi kompass ja kaks laternat kaasas, üks neist näitab viie, teine kümne sammu kaugusele. Vahel on meist üks, siis teine jne. kompassiga ees, et suund käest ei kaoks. Kanada öö langeb kui kott meile kaela. Ümber on ürgmets nagu sellist seni vaid filmis olemine näinud. Mõnikord saame edasi päris kiirsammul, siis äkki seisab ees nagu müür üksteisele langenud puudest, kaljuserv või nii tihe padrik, et püssiga ka ei lase läbi! Mis seal siis kasu kompassist või lambitulest. Mõnikord kaob maa raginaga jalge alt ja leiad end sügavast august. Ja veidi edasi, kui ei taha päriselt ära uppuda, hiili suure kaarega soost mööda ...

Nii liigume kui rasked tankid sika-saka kuid sihikindlalt ida suunas edasi, - kriimustusi, mükse ja jalaväänamisi tähele panemata. Mis aga jääb tulemata, on oodatud teerada. Kauguste ja aja mõisted kaovad sootuks. Me ainult olemine ja liigume, teadmata kuhu. Nakk on läbimärg, väsimust me siiski ei tunne. Tajume veel, et me pole metsas üksi. Siit ja sealt kostub kummalisi hääletsusi, murduvate okste naksatusi ning kohati peletame une pealt lendu teadmata milliseid linde. Nende tiivad riivavad me käsi ja nägu. Küllap mõtused, tedred või öökullid...

Otse ees helendab midagi. Järv!!! Kõrgel kaldal teeme esimese peatuse. Üle järve kostub kauguses autode liiklust. Kuski haugub koer ... Mõnus on konte sirutada, pääsemine näib olevat lähedal. Jumalikku vaikust katkestavad mingi looma lähenevad sammud. On see põder, kits, okassiga, rebane? Karu - arvan mina. Teised ei usu. Külaline jääb meie selja taga üsna lähedal seisma, kuuleme ta nohisemist, - tundis vist võõrast lõhna. Suuname talle lambist tule. On must, koera suurune. Mul oli niisiis ikkagi õigus - karu! Kustutame uuesti tule. Loom eemaldub sama rahulikult sammul nagu tuli.

Pääsemine järve teisele kaldale polegi nii lihtne. Üritame vasakult - ees on soo! Mõned kilomeetrid vastassuunas astumist, - jällegi soo! Tuleb otsida ööbimiskoht siiski siinpool järve, eks siis hommikul näe. Otse vee ääres, kalju-aluses õõnsuses leiame lõpuks ohuta tulet tegemise koha. Varume paraja kuhja kuivi puid ja kuuseokstest teeme asemed. Püüame leegitseva lõkke ääres vaheldumisi magada ja valvata. Vahetevahel laseme vilet ja hüüdusid, et kui keegi meid peaks otsima, siis kuuleb ...

Uus hommik tuleb sama järsku kui tuli öögi. Ilma eelhoiatusega on päike äkki vastaskalda puudelatvade kohal. Udugi hajub järvelt ja avab vaate teisel kaldal asuvalle hoonele. Meie hüüetele ja vilele ei reageeri keegi. Alustame uuesti teekonda mööda parempoolsest järvenurgast. Tänu tihedale metaskirspuude võsale, mis annab end vaibana üle laugaste painutada, ületame soo. Nüüd oleme tegelikult jõudnud saarele, sest ees on üsna lai jõgi!

Nüüd saame kontakti järve teisel kaldal paadi kallal nokitseva kanadalasega. Meie hüüetele vastab ta, et oleme tema maal ja võime sinna ka jääda kui tahame! Ometi pääsime üle ühe kopratammi ka jõe teisele kaldale. Maaomanik, pidanud meid algul tavalisteks hulkuriteks, muutub kohe lahkemaks, saades teada kes oleme. Pakub isegi kohvi ja omapärast hommikueinet ja lõpuks viib omal autol meid Kotkajärvele tagasi! Teel sinna on meil veel võimalus tutvuda tammiehitusega, kus kolmkümmendkuus kobrast samaaegselt kibedalt ametis ...

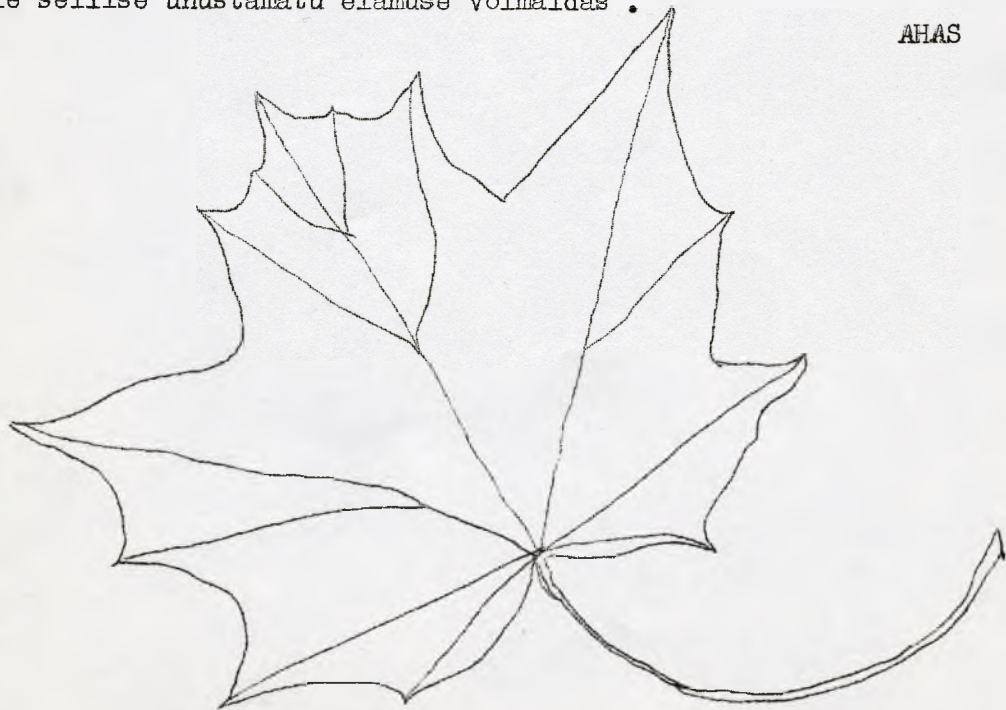
Saanud heita lõpuks pilgu kaardile, näeme, et öö jooksul oleme ürgmetsas enam kui kahekümne kahe kilomeetri pikkuse rännaku teinud sel lihtsal põhjusel, et ida asemel oleksime pidanud suuna k i r d e s s e võtma!

* * *

Seoses selle matkaga o n m u l k a h j u, et ei juhtunud rohkem koha-pealseid metsloomi nägema nagu okassiga, pesukaru, tõhk (skunk) jne. Samuti on kahju meist, kel polnud võimalus kaasas olla ...

Mis mulle eriti rõõmu valmistas, oli tüdrukute vastupidavus ja eeskujulik gaidivaim nii rängal rännakul, kus nii mõnigi poiss oleks ammugi kokku varisenud. Rõõmsaks teeb mind ka teadmine, et just eesti skautluse juubeliaasta mulle sellise unustamatu elamuse võimaldas .

AHAS

T A A R A L I N N A L A A G E R

Üksikskautide ja -gaidide oma laager, mis toimus 20.-29. juulini, oli kokku toonud üksikuid noori üle terve Rootsi. Laager oli mõeldud peamiselt noorte kokkukuuluvustunde süvendamiseks, samaaegselt ka praktiliste skauditarkuste õppimiseks ja katsete sooritamiseks. Saavutused olid tõesti imetlusväärilised arvestades sellega, et see oli paljudele esimeseks laagriks. See skaudivain, mis olvat III Suurlaagris maha maetud, leiti taas Metsakodu metsadest.

Ehituste alal oli pearõhk pandud laagrivärvate püstitamisele, kus iga all-laager näitas mitte üksnes algupära ja leidlikkust, vaid ka head ehitamisoskust. Iga all-laager oli piiratud aiaga. Teistest tööddest võiks nimetada teadetetahvleid, sümboolseid lõkkeasemeid, paberikorve, kuivatusseadeldisi ja mitmesuguseid aluseid tarbeesemete jaoks.

Võistlusi oli palju ja igal pool löödi kaasa nurisemata ja rõõmuga, oli see siis parima salga võistlus või kaugushüppamine. Eriti tore oli jälgida salkade võistlusi, kus esile kerkis see vana salga kokkuhoid: üks kõigi, kõik ühe eest.

Katsete sooritamise ja üldse õppimise eest hoolitses Tartu Ülikool rektor magnificus Valvega eesotsas ja kõikide teiste juhtide tagant-tõukamisel; õieti polnud mingit tagant-tõukamist vaja, huvi oli nii suur, et juhtidel oli tegemist õpetamisega ja katsete vastu võtmisega. Seda tõendab ka sooritatud katsete arv: hellakesed - 11 järgukatset, hundud - 6 järgukatset ja 29 erikatset, gaidid - 7 järgukatset, skaudid - 9 järgukatset.

Laagris toimus pääle eelpoolnimetatute veel palju huvitavat. Lõkked peaaegu igal õhtul - kaks suurlõket, tutvumislõke, all-laagrite lõkked, lõkked vorstisöömisega ja jutuaajamisega. Kui skaudid-gaidid matkal käisid, pidasid hundud-hellakesed maskeraadi. Matk, see oli omaette elamus. Kus puudusid praktilised oskused, säääl aitas edasi elav huvi ja tahe õppida. Matka täies ulatuses sooritasid 3 gaidi ja 8 sakuti.

Omaette elamus oli ka olümpiaad. Ennelõunal toimusid võistlused ja päälelõunal tõeline olümpiaadi-pidu ja tseremooniad. Iga salk moodustas omaette rahvuse. Esindatud olid šotlased, hindud, rootslased, eestlased, havailased, jaapanlased, jänkid ja araablased. Kui kõik rahvused olid väljakule marssinud, toodi sisse ka olümpiatuli (ei puudunud ka traditsiooniline äpardus - tuletõoja komistas ja kukkus), heisati olümpialipp, vannuti vanne (Vannun, et me kõik oleme asjaarmastajad ja et me kõik teeme oma parima võistlustel ja teisele jalga ette ei pane). Hiljem toimus medalite üleandmine. Olümpiaadi parimaks sportlaseks osutus jaapanlane Rein Kotkas kes saavutas 3 esikohta ja 1 teise koha.

Sageli väidetakse, et noored laulavad vähe, seda ei saa aga selle laagri elanike kohta öelda. Laagri laulik, mis sisaldas 95 laulu, lauldi läbi otsast lõpuni. Ja laulu ei kuulnud mitte ainult laulutunnis vaid ka muul ajal. Näiteks hellakeste ja hundude improviseeritud lauluvõistlus toimus noorte endi algatusel, ükski juhtidest ei toadnudki sellest! Siis kui külm oli, kuuldus all-laagritest "Tantsi-tantsi-keeruta-keeruta" mille järele hüpati, või "On meillä nasta täti" mille järgi oli hea twisti tantsida.

Laagri kestel toimus ka peale parima salga/pere võistluse veel võistlus tublimale lägrielaniku nimel. Tublimaks hellakeseks osutus Eerika Graap Motalast, tublimaks hunduks Martin Graap, ka Motalast; tublim gaid oli Anu Blunt Södertäljost ja tublim skaut Rein Kotkas Alingsåsist. Tublimaks ja rõõmsaimaks lägrielanikuks osutus hellake Eerika Graap kes sai maleva juhi Virge auhinna. Rõõmsaimaks juhiks osutus jõumeos Rein Tarkpea, kes kogu laagri kestel kordagi tõsist nägu ei näidanud (isegi siis mitte, kui hundud ta maha panid).

Laager jagunes neljaks all-laagriks: hellakeste Tammetõrud Maire Väina juhtimisel, hundude Tammelinna Asta Sihivälja juhtimisel, gaidide Tähelinn kus nad oma Põhjanaanäla Väina ümber tiirlesid, skautide Lombitu Peeter Tarkpea kõvakäelisel ja valjuhäälelisel kamandamisel. All-laagrite juhtide tublid abilised olid Tiit, Peet, Anu, Mai, Eerik ja Madis.

Laager õnnestus üle ootuste ja selles on "süüdi" pääle eelnimetatute veel suure-töö-tegijad Valve, Hillar, Ago, Anne, Eero, Rein ja Jenny.

Ei tohi aga unustada laagri kõige tähtsamaid isikuid - peremeest ja perenaissi. Nendeta poleks ka laagrit olnud, sest mis laagrit sa pead tühja kõhuga! Suur aitäh peremees Viktor Väina ja perenaissid proud Teder, Lokke, Tarkpea, Voojärvi ja prl. Saluveer!

Miki

MATK

24

"Taaralinnas" toimus ka muidugi ehtne ööpäevane matk. Mai tegi kaasa ainult matka esimese poole, kuna Anne-Mariele jättis matka teine päev elava mulje. Nende kahe gaidi matkakirjeldustest sai kokku järgmine jutt.

Ilm oli nii ilus, kui alustasime matka Metsakodust. Enne minekut vaatasime kaardilt, milline oleks kõige parem tee esimesse kontrollpunkti, mis asus Hasslerydis. Otsustasime minna mööda teesid üle Hultarpi, Asmundshemmeti ja Skogshemmeti talude. Mööda neid väikseid teid oli tore käia ja laulsime kah. Nägime ühes kohas lehma karjamaal söömas, kellad kaelas. Skogshemmeti talu juurest keerasime kompassi järele metsa. Läksime üle aasa ja läbi väikese raba. Jõudsimme maanteele välja peaaegu ühe küla keskele. Ruderna talu juures oli heinatöö täies hoos. Ka naised ja lapsed olid kõik põllul tööl. Nad olid väga uudishimulikud, panid traktori seisma ja küsisid, et ke me oleme, kust me tuleme ja kuhu me läheme. Kui olime ütelnud, et tahame Hasslerydi minna, siis nad kohe juhatasid, kuidas sinna saab kas maanteed mööda või metsateed pidi.

Olime kõik selle poolt, et minna metsast, sest see tee oli lühem ja kindlasti ka huvitavam. Läksime üle aasa ja leidsime metsas kohe jalgraja üles. Seal metsas nägime ka kõige suuremaid sipelgapesi, mis me iialgi oleme näinud. Seisime seal kaua ja vaatasime, kuidas sipelgad tegid tööd. Sipelgapesade ümber oli mets kõik puhas, sipelgad olid kõik okkad ja prahi ära korjanud. Suured ja laiad sipelgateed viisid üle metsaraja.

Jõudsimme metsast välja karjamaale kus olid lehmad ja Hasslerydi talu paistis. Talu juures tulid kassipojad meile vastu ja tahtsid mängida. Ühel käisid kanad ringi ja otsisid teri. Talu asus kõrge künka peal ja sealt vaadates nägi, kuidas põllud ja karjamaad laiusid allapoole.

See esimene osa teest oli meil väga hästi läinud ja pärast kuulsime, et pois-
te salgad olid tulnud otse kompassi järele läbi metsa ja soode. See aga ei läinud nendel sugugi rutem ja nad olid väsinud ning märgade jalgadega.

Teine kontrollpunkt oli Högagärdetis ja sinna otsustasime minna mööda suurt maanteed, sest kaardi peal nägi, et meile jäi muidu suur soo ette. Suurel teel oli aga parajasti teetöö ja seal ei olnud väga hea käia. Astusime aga edasi kuni Ängelstorpini, kust läksime väiksemat teed paremale ja siis keerasime jalgrajale metsa. Oli jälle tore käia metsas peale maanteel käimist. Metsas oli ka palju maasikaid, mida muidugi sõime. Tulime teeristile välja ja sinna jätsime seljakotid, sest nägime kaardil, et tuleme sama teed mööda tagasi. Kinnikasvanud tee viis üles Högagärdeti juurde. See talu oli nagu surnud. Kuski ei olnud ühtegi inimest. Elumaja aknad olid laudadega kinni löödud.

Kolmas punkt oli Bolsängi talu juures ja sinna oli päris lihtne minna mööda ilusat metsateed. Sõime maasikaid ja laulsime.. Enne talu jooksis tee alt väike oja läbi. Seal peatusime ja puhkasime. Sõime võileibu ja jõime ojast vett peale. Bolsängi talu järele leidsime ka kõrgepingeliini, mis oli meil kontrolliks. Sealt läksime aga edasi kuni teeristini, kust juba Gravsjö paistis. Keerasime paremale ja Östbackeni talu juurest läksime üle aasa alla järve juurde, kus oli meie selle päeva viimane kontrollpunkt ja laagriplats.

Laagriplats asus väikese järve kaldal, kust väike oja välja jooksis. Seal oli ka paar kalakasvatamise tiiki. Anne ja Ago olid juba seal, ja kui me olime natukene puhanud, siis tulid ka skaudid järele. Tegime tule üles ja keetsime suure katlaga suppi. Meil oli ka palju rääkida, kuidas kõigil oli matk läinud. Pärast hakkasid poisid endale tuulevarju ehitama ja tõid metsast kuuseoksi magamiseks. Gaidid said kõik telgis magada.

Kui pimedaks läks, siis tegime lõkketule, küpsetasime vorsti ja õppisime jahust taignat tegema, mida siis pulga peal leivaks küpsetasime. Laulsime palju ja rääkisime huvitavaid lugusid. Ühtu oli vaikne ja soe ning järv oli sile nagu peegel. Poisid tegid endale notitule tuulevarju ette ja siis läksime kõik magama. Öösel oli kõigil palju soem magada kui Metsakodus.

Hommikul äratas Ago meid juba väga vara. Tegime süüa - kakaod, mune ja juustuvõileiba. Selle järele võtsime laagri maha ja tegime laagriplatsi hästi korda. Ainult rohi oli maha tallatud, aga muidu ei näinud üldse, et me seal olime olnud.

Võtsime omad asjad ja läksime jälle salkade kaupa välja väikeste vahedega. Viiendasse punkti oli kõige lihtsam minna enne mööda maanteed. See punkt asus Hörnamossen talu ligidal ja tee viis kogu aeg ikka kõrgemale. Leidsime punkti päris kergesti kätte ja sealt oli väga ilus väljavaade kaugele-kaugele. Ainult seda me ei osanud välja arvata, mis selle punktiga erilist võis olla, nagu Ago oli öelnud. Pärast saime teada, et see oli Skaraborgi lääni kõige kõrgem tipp. See vana talu oli kah mahajäetud, aga Margus proovis ikka nende väljakäigukoha ära.

Kuuendasse ja viimasesse kontrollpunkti oli natuke raskem leida. Kaardil oli küll üks metsarada märgitud, aga seal läks päris mitu rada. Mõtlesime ja vaatasime tükk aega ja võrdlesime kaardiga. Läksime lõpuks sellele rajale, mis nägi kõige vanem välja ja see oligi õige. Muidu me poleks seda vana küüni vist üles leidnud. Küll võib ikka Rootsis palju metsa olla.

Küüni juures läks palju aega maasikate söömisega. Ka jalad olid natuke väsinud ja Ellul oli mitu villi varvastel. Tal oli raske käia. Metsatee oli aga ilus ja läks allamäge. ühelt karjamaalt läbi tulles nägime kaheksat noort pulli. Need tegid küll kurja häält, aga kallale ei tulnud. Tulime sealt ruttu läbi.

Varsti olimegi Klämmestorpi mõisa juures väljas. Mööda maanteed läksime siis nii ruttu kui saime jalgade pärast Metsakodu poole. Seal ootasid meid saun ja pärast hea lõunasöök. Ühtupoolel olime ikka vist päris väsinud.

Matk oli väga tore.

Mai Rattur, 16 a.

Anne-Marie Sammelselg, 15 a.

Oxelösundist,

Tartu lipkonna gaidid.

Tänavu augusti alul sooritas Jüri Miks Tallinna lipkonnast esimese eestlasena rootsi eliitsalgajuhtide raskeima katsumise - kümnepäevase tühimaadematka BLÅ HAJKEN - JÄGARNA Norrlandis. Sellele matkale pääsemiseks ei jatku õigeaegsest registreerimisest ja ka raha maksmisest, sinna pääseb vaid range valiku põhjal. Aga matk annab ka väärtuslikke kogemusi ja unustamatuid elamusi.

S I N I H A I G I L 1 9 6 2

K ü t i d. T e d r e s a l k.

Olin oma seljakoti nüüd pakkinud juba mitmel korral, aga ikka veel leidsin sealt mõned asjad millela kümme päeva üle elab. Kott tundus nüüd tavalise laag-rivarustusega võrreldes sulgkergena.

Algasin oma moore skaudielu esimest tõelist seiklust sellega, et ronisin Göteborgi jaamas päris üksinda rongile. Sõidu sihtkoht: Undersåkersi jaamake kuski Jämtlandi fjällide jalal. Oli nagu natuke kõhegi, sest ees ei oodanud ühegi tuttavat ega oma poissi. Esimese matkakaaslasega kohtusin juhuslikult Östersundi jaamas. Oli kohe hea tüki julgem tunne, sest nüüd oli meid juba kaks.

Undersåkersis kogunesime ühes väikeses koolimajas. Matkakaaslasi oli kohale tulnud kolmkümmend üks, salgajuhte ja vanemskaute. Neid oli tulnud Skåne lõunatipust kui ka kaugelt Lapimaalt. Esimene öhtu kulus ära üksteisega tutvumiseks. Poisid paistsid olevat üsna toredad. Mind paigutati tedre salka. Olin muidugi kõige rohkem huvitatud oma salga poistest. Tutvumine läks ruttu ja järgmisel hommikul, kui matkale asusime, olime juba kui vanad sõbrad.

Sinihaigi matk algas neljapäeval, teisel augustil kell üksteist. Ilm oli udus ja hall. Tuju oli aga meil kõigil selle eest päikesepaisteline. Esimesed kilomeetrid jalutasime väikeseid teeradasid mööda. Nüüd olid seljakotid juba tublisti raskemad, sest igal tuli kaasa võtta osa salga ühisvarustusest ja ka matkatoidust. Mul oli hea meel, et olin oma seljakotti mõistusega pakkinud. Mõnetunnise tampimise järele jõudsime juba välja suurtele fjällilagendikkudele. Puhkasime kümme minutit iga kolmveerand tunni järele. See kulus ka ära, sest jalad muutusid iga tunniga ikka raskemaks. Meie esimest omakeedetud suppi ja kuivikleiba söime hea isuga kella kolme ajal. Puhkeaega oli peale sööki pool tundi. Öhtupoole hakkas päris korralikult vihma sadama. Ütlen kohe alguses ära, et vihm jäi meile rännakukaaslaseks terveks selleks kümneks päevaks. Ööbisime esimesel ööl ühe ilusa väikese mägijärve kaldal. Öösel sadas nii palju, et mitmed mehed olid ärgates läbimärjad. Uni oli päevase marssimise järele olnud nii hea, et ei lastud isegi vihmil ennast segada. Teise päeva hommikul asusime juba kell kaheksa hommikul teeale. Kondid olid kaunis kanged eelmise päeva vantsimisest. Kergemaks ei läinud ka liigutused päeva jooksul, sest ronisime ikka kõrgemale ja kõrgemale. Olime öhtuks kõik päris hirmsasti väsinud.

Neljas rännakupäev oli laupäev. Olime nüüd juba välja jõudnud Vålådalen. Ööbisime seal asuva turistide onnikese laheduses. Nüüd olid meil juba kõik riided läbimärjad. Soojendasime need öhtul tule ääres korralikult soojaks, siis ajasime jälle selga tagasi. Olid need siis kuivad või märjad. Hommikuks olid kõik ilusasti magamiskotis ära kuivanud. See oligi päris hea, sest pühapäeva hommikul oli jumalateenistus. Kuidas sa ikka lähed kirikusse märgades riietes. Jumalateenistus toimus lageda taeva all tihedasti tibavas vihm. Sellel päeval asusime teeale paar tundi hiljem tavalisest päevakorrast. Eks meil

olnud ka pühapäev. Sel päeval oli juba päris kerge käia. Kella kolme paiku jõudsime selle nädala matka sihtkohta, Vålådaleneni jõe äärde. Täitsime oma seljakotid uue toidumoonaga. Olime kõik, mis Undersåkersist kaasa sai võetud, ära söönud.

Esmaspäeval pandi iga mehe jõud proovile. Tuli ületada umbes viiekümne meetri laiune ja ühe kuni poolteise meetri sügavune joki (= jõgi Jämtlandi keeles). Riided said seljast võetud ja punti seljakoti peale seotud. Jalas olid meil ainult ujumispüksid ja kummikingad. Kingad selle jaoks, et kivide otsas ei libiseks. Vesi oli külm, nii et esiteks võttis päris kangeks. Vee vool oli ka nii tugev, et tugevamad poisid pidid viletsamaid üle ronida aitama. Ühega juhtuski imelik lugu. Korraga oli mees kadunud. Umbes paarsada meetrit allavoolu ühe kivi otsast leidsime poolalasti sinise eluka, kes oli kangesti meie matkakaaslase moodi. Kaenlas oli tal paar kummisaapaid. Ta oli need vette pillanud ja siis saapaid õngitsedes ise ka vooluga kaasa sõitnud. Kõik pääsesime ikka seekord veel eluga. Teisipäeval vantsisime üle Vålådaleneni soode. Sadas muidugi!

Kolmapäeval oli teine katsumine. Pidime oma salgaga orienteeruma Ländorrssi orgu, mis asub umbes kolm kilomeetrit Härjedaleneni piirist. Sinna jõudsime järgmisel päeval kella üheks, kus kahejapoolemililise matka (rootsi miil = 10 kilomeetrit) järele ööbisime ühes hütis Anarisfjälli jalal.

Reedel pidime ronima üles umbes 1500 meetri kõrgusel asuva väikese rägi-järve juurde. Nüüd olime aga juba sajus ja rändamises karastatud, nii et see ronimine läks hästi ja õnnetusteta. Olime õhtuks jõudnud Vallogårdeni juurde. Tore oli istuda lõkke ääres, sest sellel õhtul ei sadanud vihma. Oli nagu muinasjutt. Olime nüüd kokku kasvanud sõprussidemetega, mida ainult üks miisugune skaudimatik võib pakkuda. Väsimus oli kadunud. Kõik tundsid ainult rõõmu, et olime saanud kaasa teha ühte neist toredatest matkadest. Kaua istusime sellel öösel tule ääres oma salgakaaslastega. Jutustasin neile oma kodumaast ja meie lipkonnast. Poisid olid väga imestunud. Nad ei olnud terve matka ajal kunagi mõelnud sellele, et mina olin teistsugusest lipkonnast ja teisest rahvusest. Olime kõik olnud üksteisele matkakaaslased - skaudivelled.

Laupäevane päev kulus meil Vålådaleneni turisthotelli keldris riiete kuivatamiseks ja iseeneste harimiseks. Pidime ju pühapäeval jälle inimeste hulka ilmuma.

Sõitsime pühapäeval Undersåkersi jaama ja sealt läksime jälle lahku, igaüks ise ilmakaarde. Lõppenud oli tore ja põnev seiklus.

Jüri Miks, 16 a.
Tallinna lipkond

Juubeliaasta üheks tähtsamaks sündmuseks Rootsis asuvate eesti skautlike noorte seisukohalt oli Kesk-Rootsisse, Gnesta lähedale vabaõhupiirkonna VESKIJÄRVE mu-retsemine. Veskijärve on lühikese ajaga populaarseks väljasõidukohaks kujunenud peamiselt Stockholmi lipkondadele, aga ka mujalt on sinna eesti noori tulnud, et kohtuda omasugustega ja veeta nädalalõpp Veskijärve kaunis looduses. Veskijärve võeti kasutusele juba juuni algul, ametlik avamine toimus aga 19. augustil 1962.

V E S K I J Ä R V E A V A M I N E

Üheksateistkümnendal augustil käesoleval aastal sadas vihma. See iseendast ei olnud midagi iseäralikku, kuna kaheksateistkümnendal augustil sadas vihma ja samuti sadas seitsmeteistkümnendal augustil. Tegelikult ei lakanud vihm enne kui öösel vastu kahekümnendat augusti. Kahekümnendal augustil oli ilus ja päikesepaisteline päev, sest siis sõitsid kahe lipkonnalaagri elanikud koju. Need lipkonnalaagrid peeti Veskijärvel, Stockholmi eesti noorte vabaõhupiirkonnas.

Üheksateistkümnendal augustil sadas, nagu juba nimetatud, vihma. Selsamal kuupäeval juhtus ka muid asju, ja neist kõige tähtsam (kaasa arvatud ka kõik suurpoliitilised sündmused ja printsessinnade pulmad) oli Veskijärve pidulik avamine.

Kaks lipkonda oli seal laagris ja halvale ilmale vaatamata hakkas juba vara hommikul rahvast kohale veerema ja laagrielanikke tülitama ...

Kella üheteistkümneks oli väljakuulutatud ava-aktus ja väga vähese hilinemisega tulid lipkonnad paraadvormis ja -sammus kohale lipuväljakule. Heisati lipp ja avakõne pidas Sihtasutis Tuleviku laekur härra Ernst Vilval tuues ka tervitusi sihtasutise esimehelt skautmastrilt professor Rein Kleitsmanilt, kes kahjuks ei saanud isiklikult osa võtta Veskijärve avamisest.

Skautmaster Evald Uustalu lugesi ette igast ilmakaarest tulnud tervitusi ja õnnitlusi Veskijärvele ja nende elanikele. Lõpuks võttis sõna Veskijärve peremees skautmaster Ray Alla kes lasi Veskijärve kolmekordselt elada. Avaaktus lõppes hümniga.

Kell kolmeteist järgnes jumalateenistus mille pidas skautmaster Elmar Töldsepp. Veskijärve lipuväljakule ehitatud kõnepuldi ümber kogunes jumalateenistuse ajal tõeline vihmavarjude meri.

Pärast oli laagrielanikel lõunasöök ja külalistel kohvijoomine ning hiljem läks lahti salkadevaheliseks skautlikuks võistluseks. Külalised kogunesid võistlejate ümber ja imestasid küll vist väga, et mis meie poegadele küll ära ei tehta. Pannakse pimesi sõlmi tegema ja aerutama, katlatäit vett keetma asja eest, teist taga, kanderuume ehitama ja kedagi sellega tassima, kes üldse haige ei ole, jne. Võistlus lõppes nii, et üks salk võitis ja teised jäid teiseks, kolmandaks ja neljandaks ja viiendaks. Mis on iseendast võrdlemisi normaalne lülemus, kui arvestada sellega, et võistlejaid oli viis salka.

Halb ilm peletas külalised juba kella kolme-nelja paiku Veskijärvelt minema, aga neile kes sinna jäid, jäi uhke tunne, et

MEIL ON KA NÜÜD KOHT KUHU MINNA,
KOHT, MIS ON MEIE MAA.

MK

M E T S A P Ä E V A D K O I T J Ä R V E L

Kahekümneteisel-kahekümnekolmandal septembril Koitjärvel toimunud Metsapäevad tõid kokku erakorraliselt palju noori ja vanu. Kui laupäeva hommikul heisati lipp, oli kohal nelikümmend kuus noort ja arvukalt juhte, pühapäeval lõppaktusel oli aga koguni kaheksakümmend kuus noort ja sadakond lastevanemat ja külalist.

Koitjärve vahelduv ja sügiseselt värvirikas loodus ning päikesepaisteline nädalalõpp lõi kauni raami Tallinna lipkonna tavakohasele Metsapäevale. Osavõtjaid oli palju ning töö- ja tegevuskava, mis haaras nii korrastustöid, võistlusi, mängu kui ka lõkkeid, viidi läbi edukalt.

Laupäevane päev oli tööpäev metsa ja hoonete ümbruse koristamiseks. Kohal olid gaidid, skaudid, vanemgaidid ja vanemskaudid ning tööd tehti rõõmsal meelel. Skaudid-gaidid koristasid metsa, vanemskaudid valmistasid puid talveks, lastevanemad ehitasid valmis välikõõgi. Vanemskaudid Jaak Haablahe ja Peeter Haasma ehitasid Eesti tee (Estoniska vägen) suure truubi, nn. Jacki tunneli.

Keskpäeva paiku toimus Koitjärve sadamasillal ajalooline sündmus, kuna lipkonna mereskaudide mootorpaat "Kajak", mis seni merd kündis Göteborgi saarestikus, saabus kapten Aksel Sooru juhtimisel uude kodusadamasse Koitjärvel ning tegi ka vastuvõtjatele paar proovisõitu kahekümne viie kilomeetri pikkusel Lygnerni järvel.

Laupäeva õhtul koguneti lõkke ümber, kus lauldi ja jutustati lugusid loomadest ning metsaelust Soomes, Rootsis, Saksamaal kui ka Kanadas.

Pühapäeva hommikul saabusid nooremad võsud hundud-hellakesed eribussiga ja arvukalt noori ning vanu eraautodega. Sini-must-valge lipu heiskamise järele toimuva palvuse pidas Göteborgi Eesti Algkooli õpetaja hr. Heino Rohtla ning kauni soololauluga sisustas palvust hr. V. Orava.

Metsarajal proovisid nii noored kui ka vanad oma teadmisi loodusetundmises ning kahekümne-punktilise võistlusraja läbis umbes sada kakskümmend võistlejat. Raja olid huvitavalt ja õpetlikult koostanud Geen ja Aksel Ojasoo ja Lembit Klemmer.

Parimaks osutusid ja auhindu said: hellakesed - Lillekülast Helve Sööt ja Pääskülalt Ene-Mall Viinamäe, hundud - Hundinukilt Ülo Viir ja Sikupillilt Toivo Vahul, gaidid - Helle-Mai Altvog Ülemistelt, skaudid - Arvo Haablahe Tondilt, Veskimäe vanemgaidid - Aime Kotkas ja vanemskaudid - Jüri Miks. Külalisnoortest osutus parimaks Karin Riisenberg ja külalistest-daamidest pr. Armilde Lall ja härradest hr. Jaan Riisenberg sen.

Auhinnad andis üle lipkonna juht Mats Ojaste, kes tänas ürituse korraldajaid ning pöördus Koitjärve Sihtasutuse poole, tähendades, et juba võib lipkonna rahvuslikus noortetöös märgata soodsaid tunderärke ning suundi, mille eeldused on loonud Koitjärve andmine noorte kasutusse, selle järjest kestav väljaehitamine ja vanemate otsene huvi noortetöö õige arengu vastu.

Lõppsõna ütles Koitjärve abiesimees arhitekt Vello Uuskyla mainides, et Koitjärve on nagu legendi järgi Tallinn, mis ei saa kunagi valmis. Ta kõneles kavatsustest ja ehitustest, milliste alustamiseks sihtasutus on juba võimalusi otsimas, ja kutsus kõiki liituma Koitjärve sõprade perre.

Päälle lipulangetamist ei tahtnud rahvas kuidagi laiali minna, nauditi viimase võimaluseni meeldejäävat ja päikesepaistelist sügispäeva. Koitjärve Sihtasutuse liikmeid eesotsas esimehe Heino Riomari ja Koitjärve arhitekti Vello Uuskylaga nähti liikuvat maastikul, mõtlevat ja märkivat ning arutavat. Võib arvata, et plaanis on jälle mõni vajalik ehitus või väljak noorte-vabariigi täiendamiseks ...

Paguluse algaastail tekkis eesti lipkondi kui seeni sooja sügisvihma käes. Paljud neist on püsinud ja edukalt töötanud, paljud on aga hääbunud mitmesugusil põhjusil. Viimase aastakümne jooksul on igal aastal mõnele üksusele n.ö. kriips peale tõmmatud, kuna vanemad juhid on väsinud ja võõrsil võrsunud noortel pole jätkunud iindu ja huvi. Seda rõõmustavam on mõelda sellele, et siiski leidub noori, kes kolmeteistkümmendal paguluse aastal, üleskasvanuna võõrsil siiski omasid niipalju idealismi ja tahet, et asutada eesti lipkond ja hakata teadlikult viljelena skautluse kõrval ka rahvuslust. Kindlasti pole keegi neist noortest kunagi kahetsenud seda sammu, seda näitab noore lipkonna hoogne tegevus ja edasirühkimine kõigi raskuste kiuste.

V I K E R K A A R E - T A M M E L A - A A S T A N E

Eesti skautluse 50-dal juubeliaastal tähistab oma tegevuse tagasihoidlikku tähtpäeva nooremaid lipkondi meie malevas - Jönköpingi Vikerkaare-Tammela. 12.oktoobril 1957 kogunes Ago ja Linda energilise eeltöö tulemusena kakskümmend kaks noort laiast piirkonnast avakoondusele, esialgu kahte käsikäes töötavasse lipkonda. Nii mõnigi noortest oli varem kuulunud üksikgaidide ja üksikskautide ridadesse. Töö läks lahti suure hoo ja innuga, ja juba järgmisel jüripäeval õnnistati lipkondade lipud. Enamus avakoondusest osavõtnuid kuulub tänapäevalgi lipkonda, kuigi üks ja teine õppe- ja tööülesannete tõttu peab sadu kilomeetreid kodupaigast eemal viibima. Kahjuks peamiselt just need, kes oleksid kohapeal juhtidena vajalikud.

Kõigi raskuste ja kauguste kiuste on viie aasta kestel nii mõndagi korda saadetud. Viiks pikale ükshaaval kõiki üritusi hakata üles lugeda, aitab kui alla kriipsutada liikmete head vaimu ja omavahelist kokkuhoidu, mis eriti on peegeldunud JAURAMITE rohketes ja algupärastes ettevõtetes. Praegu kuulub lipkonda kolmkümmend kaks liiget, neist kuus Ulricehamnist. Juhtkogu kirjas on Maie, Vello, Maret, Kersti, Linda ja Ahas, viimane Falköpingist.

Peaaegu samaaegselt lipkondade stardiga pandi alus ka kohalikule Noortesõprade Ringile, milline Arvid Randes'e ja teiste tulihingeliste noortesõprade eestvedamisel on lipkonnale olnud kõigi viie aasta kestel tõhusaks majanduslikuks ja moraalseks teeks.

MIDA TEEVAD EESTI GAIDID? Heidame pilgu ESNMR suurima gaidlipkonna "Põhjala Tütred" igapäevasesse ellu, nende tegevusse väljaspool tavalisi koondusi.

SÜNDMUSI "PÕHJALA TÛTRED" LIPKONNAS 1961/62 TEGEVUSAASTAL

Lipkonna sisetegevus algas piduliku avakoondusega 4. oktoobril 1961. a., millest ka arvukalt lastevanemaid ja noortesõpru osa võttis.

Göteborgis toimunud nn. Jerring-aktsiooni raames aitasid kaasa vanemgaidid ja gaidid. Korjati hulgaliselt mänguasju, raamatuid ja grammafoniplaate, mis peale kordaseadmist annetati haigetele lastele ja orbudele. Korjandus oli huvitav, eriti vainustusega olid väiksemad tüdrukud korjamas ja haigetele lastele mänguasju küsimas. Tore oli ka nende mänguasjade parandamine ja värvimine hiljem koondustel. Ja siis sõitis lipkonna esindus Särö lastekodusse, kus veedeti õhtupoolik sealsete kasvandikega, kes koos eesti tüdrukutega mängisid, laulsid ja veetsid toreda õhtu kohvilauas, mille olid korraldanud kohalikud perenaised. Mänguasjad ja raamatud aga kingiti koos väikese maiustuspakikesega lipkonna poolt igale Särö kasvandikule. See oli huvitav õhtu ja andis nii kasvandikele toreda meelelahutuse kui ka meie tüdrukuile selge pildi sellest, kuidas elavad need lapsed, kel puudub kodu ja puuduvad hoolitsevad vanemad.

AK Lövhultis meelitas Smålandi metsadesse arvukalt vanemaid liikmeid - juhte ja vanemgaide.

Skautlik Emadepäev on alati ühine Göteborgi lipkondadele. Nii toimus see ka 9.12.61. kõigi kolme lipkonna ühiskorraldusel Folkets Hus'i B-saalis. Eeskavas oli ettekandeid noortelt ja pisikestelt, anti auhindu, töötusi ja austati emasid. Emadepäeva korraldamise algatajad olid Põhjala Tütred.

Metsajõulupuu algatati Kalevipoja lipkonna poolt, ka see toimus ühiselt kolmel lipkonnal. Metsasügavuses säras hiigelkuusk küünaldes, kuulati jõulujutlust ja jõulujuttu ning lauldi jõululaule. Kuna talvine õhtu (18.12.61.) oli eriti vaikne ja selge, oli õhus täielik jõulu-eelaimus ja tagasiteel linnasärasse oli kõigil tunne, et jõulud on tulnud ...

Göteborgi ja Bohuslän'i KFUK-KFUM juhtide nõupidamine toimus detsembrikuus. Peale asjalikku ja ametlikku nõupidamist, kavade koostamist ja töösuundade ühtlustamist toimus hubane ja meelde jääv koosviibimine KFUK-i ruumes. Veedeti tunde kohvilauas, vaadati filmi möödunud suvistest laagritest, ja eestlastele oli taas üks õhtu rahvusvahelise gaidluse raames mälestuste varasalve talletatud. Eriti meelde jääv oli kohtumine KFUK-gaidliidu juhi Blixten'iga (Ingrid Lundbäck) kes oma isikupärase soojusega kõiki köitis ja eriti eestlaste vastu tähelepanelik ja hindav oli. Osa võtsid gdj-d Eevi Laanep ja Susanna Tomson.

KFUK poolt korraldati ulatuslik salgajuhtide kool, millest kolm noort juhti osa võtsid, kursuse pika ja põhjaliku kava sooritamise järele kaasa tegid ka 24-tunnise treeninghaigi Häršönäsi metsades. Eestlaste diplomitulemused olid paremusejärjestuses esimesed. Sooritajaiks olid Sirje Kägi, Karin Riisenberg ja Maila Lilleste.

Põhjala Tütred lipkonna ja Gaidvanemate Ringi ühine jõuluõhtu toimus 20. jaanuaril 1962. a. KFUK-i ruumes. Kohvilaud oli Gaidvanemate Ringi hoolsate perenaiste poolt, lipkonna liikmeilt aga jõuluõhtu eeskava ja meelelahutuslik osa. Ei puudunud ka jõuluvana suure kingikotiga. Jõuluõhtu on kujunenud traditsiooniliseks lipkonna perekonnaõhtuks, kust ei puudu ükski lipkonna liige ega vanem - se sütitab noori töös ja lähendab neid vanemaile, on üksteisele lähendav ja noorte-vande püüdlusi ühendav üritus.

Thinking Day toimus kõigi Göteborgi skautlike noorte ühisüritusena, hiljem toimus ühine juhtide nõupidamine - kohvilauas viibimine KFUM-ruumes.

Hoogtööna toimus lipkonnas eesti erikatsete sooritamine, mille tulemusena lipkonnas 34 eesti erikatset sooritati. Samaaegselt läks iga liige lipkonnas ühe katsejärgu võrra edasi.

Jüripäeva tähistati sel aastal varem - 15. aprillil - jällegi kõigi Göteborgi eesti lipkondade ühisel korraldusel. Jumalateenistus peeti Fjällräsi kirikus ja hiljem siirduti Möttesilla tähistamiseks Koitjärvele.

KFUK korraldab igal kevadel meelelahutusõhtu Göteborgi linna pensionäridele ja vanadele. Kevadel 1962 toimus vanadele kohvi pakkumine KFUK'i suures saalis, eeskavalises osas esinesid eesti gaidid meie rahvalauludega ja rahvatantsudega. Kavas olnud laulud kvartetilt võeti suurte kiiduavaldustega vastu, kui aga saali ilmusid meie röömsavärvilises rahvarõivais tüdrukud ja esitasid neli eesti rahvatantsu, ei tahtnud aplausidel lõppu tulla ... Laule juhatas gdj. Eevi Laanep, rahvatantse gdr Susanna Tomson.

Omapärase ja esmase üritusena Göteborgis toimus "Põhjala Tütred" vanemgaidide lõkkeõhtu. Kuigi äge vihmaadu takistas lõkke läbiviimist kaunis Delsjö metsas, veedeti siiski hubane ja tujuküllane õhtu lähedalasuvas lokaalis. Eeskava, mille vanemgaidid esitasid oli rikkalik ja külalistele lõbupakkuv, ühiselt söödi vorsti ja kartuleid, sooritati võistlusi ja keerutati jalga tantsupõrandal. Keskööks aga selgines taevas ja üheskoos, tõrvikukandjaiga ees, siirduti Delsjö metsa, kus poolsaarel süüdati varem valmis pandud lõke. Kevadine öö on lühike, peagi koitis idataeval hommik, päike helkis siledal veepinnal. Delsjö poolsaarel aga kajas võimas eesti noorte laul. Oli juba suur hommik, kui märgati kustutada lõkketuli ja hakata kojuminekule mõtlema. Lahkudes viisid aga kõik kaasa kauneid mälestusi ühest unustamatust kevadööst Delsjö kaunis looduses ...

Sisetegevus lõppes piduliku koondusega, millest ka lastevanemad ja Gaidvanemate Ringi liikmed osa võtsid. Juhtidele toimus aga eraldi pidulik koosviibimine Wasa kohvikus, kus veelkord arutati möödunud tegevusaasta üritusi, tehti plaane suviseks tööks ja loodeti uue hooaga sügisel tööd alustada.

Suvel toimus Metsakodus eesti skautluse 50.-a. juubeli tähistamine, millest lipkond arvukalt osa võttis.

Lend Läände ja Ilmakaare suurlaager pakkus huvitavat seiklust ja unustamatut elamust kahele lipkonna liikmele, keda saatsid aga kõigi lipkonnaliikmete soovimad soovid lipkonna viimaselt koonduselt. Kaunima elamusena töid need kaks liiget kaasa päevad Kotkajärve kaljuselt pinnalt, Philadelphiast Eesti Gaidide Liidu juhataja kodust, New Yorgist, Torontost ja indiaanlaste asupaikadest .. jutustamiseks teistele järgmisel talvel koondustel ...

KFUK Gaidliidu poolt toimus igauastane juhtide kursus Alltinget Ljungskiles, millest osavõtuks avanes ainukese eestlasena võimalus ka Põhjala Tütred liikmel Tiina Mahlakasel. Kursus toimus 7. - 17. augustini ja sellest võtsid osa selleks väljavalitud gaidjuhid üle Rootsimaa.

Lipkonna tavakohane sügislaager toimus ka tänavu Pojkebos, Alingsåsi lähedal. Toitlustamise ja tavalise tehnilise külje eest kandsid hoolt Gaidvanemate Ringi liikmed. Osavõtjaid oli üle ootuste rohkesti, eriti arvukalt oli laagris hellakesi. Veedeti viis laagripäeva täis tööd ja askeldusi, sooritati katseid, õpiti juurde uusi gaidtarkusi, tehti kaasa öömäng, uuendati hiies töötust, koos külalistega toimus huvitav ja meeldejääv lõkkeõhtu kamina ääres Pojkebo tares, kuna väljas valitsev torm kõik oleks lõkkeplatsilt järve pühkinud ...

Sügisene KFUK-juhtide kokkutulek lään-i ulatuses peeti taas KFUK-ruumes. Seekord oli külalisena kohal ka üks Sveiksi gaidjuht, kes rääkis filme Sveitsist, nende gaidlusest, ja rääkis gaidluse idee rajamisest ja põhialustest Sveitsis. Huvitav oli saada ülevaade sellest, kuidas ja kuidas erinevalt on gaidlust rakendatud eri maades - Sveitsis on see tihedas kontaktis usulise kasvatusega ja seega ka gaidluse küsimus igale üksikule tüdrukule püha ja õilis idee, mis mujal maades aga saanud siiski erineva tõlgenduse. Huvitav oli selle gaidjuhi jutustus oma maast, rahvast ja nende gaidluses esinevaist üksikasjadest, mis nii järsult lahku lähevad teiste maade omast. Sisukas ja paljuandev õhtu lõppes ühises kohvilauas ühislaulude saatel. Koosviibimisest võttis osa lipkonna juht gdr Susanna Tomson.

Lipkonna avakoondus 1962.a. sügisel toimus 27.sept. KFUK suures saalis, koos olid lipkonna liikmed, nende vanemad ja sõbrad. Peale tavalise koonduse piduliku osa rääkis lipkonnajuht valguspilte lipkonna tegevusest jüripäevast alates - Suviharjapeost Metsakodus, laagrist Pojkebos, Boråsis ja lõpuks Lend Läände matkalt - reisult New Yorki, päevadest Ilmakaare ja Maailmalaagri peres Kotkajärvel. Peale piltide vaatamist arutati järgneva tööaasta üksikuid probleeme ja arutati läbi järgneva aasta koonduste kava abijuhtidega. Juhtkond pidas seejärel oma ametliku koosoleku ja otsustas mitmed lipkonna tegevusse puutuvad küsimused ja arutas laheneva AK-ga seoses olevaid probleeme.

S.T.

Igal lipkonnal on oma stiil ja omad traditsioonid, omad erilised huvialad ja tegevusalad. Üks maleva pisilipkondi, ühislipkond "Endla-Vambola" Kumlas, on aastaid tuntud olnud oma väikese aga kindlalt koos püsiva rahvatantsurühmaga, viimaseil aastail on neil aga tavaks kujunenud üks teine eriline tegevus-ala - reisimine, tutvumine teiste maade ja rahvastega. Tänavu oli kavas Lääne-Saksamaa. Lipkonna kirjamees annab sõidust lühikese ülevaate, küllap osavõtjail jätkub aga muljeid meeldetuletamiseks ja jutustamiseks paljudel pikkadel talveõhtutel.

M A T K M A N D R I L E

Tuhande üheksasaja kuuekümmeteise aasta suvi on möödas. Tagasi vaadates möödunud tegevusaastale võib märkida, et Kumla Endla-Vambola ühislipkonna suurimaks ürituseks kahtlemata oli "Matk läbi Lääne-Saksamaa".

Kui möödunud aastal tutvuti Soomega, siis tänavu vaadati, kuidas elab ja areneb rahvas Euroopa mandril meist lõuna pool.

Sõit toimus jällegi turistbussiga ja sellest võttis osa kaks kolmandikku lipkonna liikmeskonnast. Sõidu kestvus oli kaksteist päeva .. 14. juulist kuni 25. juulini.

Esimene ööbimine oli Kopenhaagenis. Tutvusime ka linnaga. Edasi läbisime Taani ja Gedserist läksime üle Saksamaa pinnale. Järgnesid Lübeck, Hannover, Rottenburg - kuulus ajalooline linn, München, kus peatusime kaks päeva. Edasi reisi tähtsaim siht, Garmisch-Partenkirche Alpides. Zugspitze kahe tuhande üheksasaja kuuekümnepäevase meetri kõrguse tipu vallutamine oli unustamatuks elamuseks kõigile, ehkki moodne köisraudtee viis ilma vaevata tippu. Ka seal viibisime kaks päeva. Edasi kulges tee üle Linderhofi lossi Oberammergausse. Siis Lichtenstein, Karlshöle kuulsa maa-aluse karukoopaga, Reutlingen, Stuttgart, Heidelberg kuulsa lossiga, Mannheim, Frankfurt, siis Hamburg, ja olimegi koduteel.

Kõigi tuju oli ülev ja tagasi saabudes otsustasime, et tuleval aastal läheme veelgi kaugemale, tutvuma Euroopa maade ja rahvastega.

Kumlas, sept. 1962.

Erich Lillepuu
Endla-Vambola

Juubelin aastal 1962 said eesti skautlikud noored Rootsis Metsakodude ja Koitjärvele lisaks veel kolmanda noorte vabaõhupiirkonna: Stockholm lähisteel asuva Vesikiräe. Mida tähendab noortele vabaõhupiirkond, võimalus lahkuda linnade kivi-körbeist ja teiste omasuguste seltsis mängida, seigelda ja looduse imesid avastada - sellest kirjutavad kaks väikemeest Koitjärve suurest sõprade perest.

K O I T J Ä R V E

Koitjärvel on tore olla. Siis kui laager on, siis on sääl ka tore olla. Sest siis on ka võistlused. Minu meelest on telgis ka tore magada. Oja juures on tore paatidega mängida.

Saunas ei ole nii tore magada. Päeval on seal ilus või lõbus olla. Mina olen isaga Koitjärve saunas käinud. Sääl on tore vihelda ja laval olla. Mina olen olnud ka kaasas, kui saun ehitati.

Mina olen ka käinud sääl järves ujumas. Paadiga olen käinud mitu, mitu korda sõitmas Koitjärvel. Tore oli!

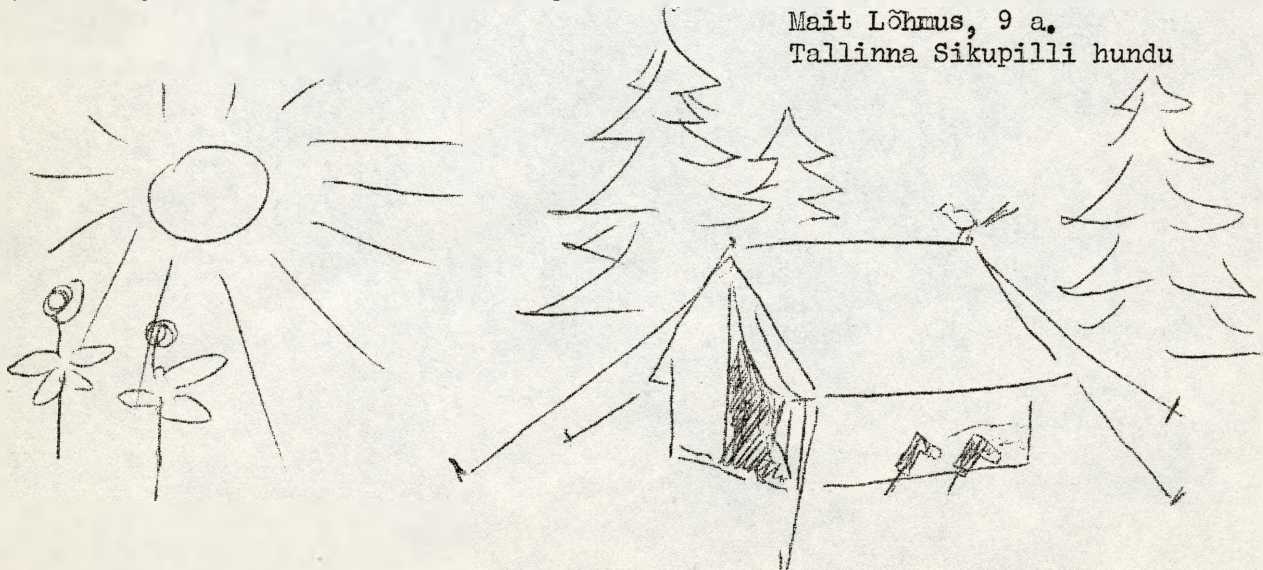
Toivo Vahul, 9 a.
Tallinna Sikupilli hundu

V A B A A J A K A S U T A M I N E

Mina olen käinud Koitjärvel palju kordi. Viimasel korral tegin seal ka tööd. Meie korjasime kive jõest välja, sest tahame sinna teha endale ujumise koha. Töö meeldis minule väga. Loodan, et see saab varsti valmis.

Mina soovin, et kõik eesti poisid tuleksid sinna. Seal saab mängida ja jooksta ja ka tööd teha kui soovib.

Mait Lõhmus, 9 a.
Tallinna Sikupilli hundu

50 AASTAT

TAGASI KÜLVATI ESIEMINE SEEME EESTI SKAUTLUSE PÕLLUL. TÄNAVU PÜHITSEME KULDJUUBELIT.

Juubelit pühitseme olude sunnil võõral maal, võõrastes oludes. Aga eriti siin on meie skautlus osutunud väärtuslikuks abimeheks noorte õigele teele suunamises ja neile rahvusliku kasvatusel võimaldamises ka väljaspool kodu. Aastad lähevad, paljud ondisid juhid väsivad. Aga pessimismiks pole põhjust. Noored kasvavad peale, neist saavad juhid uutele põlvkondadele. Ja need noored juhid on väärilised järglased ka rahvusliku skautluse viljelemise alal, sest nad on maast-madalast peale õppinud hindama eesti skautlust ja olema uhked oma rahvusele.

Sõnumitooja Erinumbri koostamise ajal olen palju toredaid kirju saanud meie noorimatelt, hundudelt-hellakestelt. Eestikeelseid ja eestimeelseid kirju, mis ka tunnistust annavad noorte huvist selle vastu, mida püüame neile pakkuda ja õpetada.

Suurest kirjade ja piltide hulgast, mis Sõnumitoojale saabunud, toon ära mõned tüüpilisemad, kõiki ei mahuta see erinumber. Mul on eriti kahju, et tehnilistel põhjustel ei saa lugejale vahendada neid toredaid joonistusi, mida eriti hundud on arvukalt saatnud. Kui nende juhid oleks hoolega Sõnumitoojat lugenud, siis nad oleks ka oma poistele osanud seletada, et stentsiilitehnikas saab paljundada vaid mustvalgeid, pilte, joonistusi, mitte maale, ja et suuruski on piiratud. Kahju! Aga pildid olid muidu toredad, aitäh poisid!

SP

Tere-Tere!

Kas te teate, et ma soovin Sõnumitooja kaastööliseks hakata? Mu nimi on Silja Marandi. Ma olen üheksa aastat vana ja elan Uppsalas. Ma käin kolmandas klassis, ja mul on üks õde kelle nimi on Leena. Ta on minust kaks aastat vanem.

Ma olen olnud hellakene kolm aastat. Ma soovin kirjutada ühest suvekodust Gotlandil, mille nimi on "OJAMAA". Ma olin seal eelmisel aastal. Proua Zastrov ja härra Kirikmäe olid meie juhatajad. Mari ja Maire olid kasvatajad.

Jaanilaupäeval oli kõige tore. Siis me tohtisime õhtul hilja olla lõkke juures. Igast toast pidi keegi tegema midagi. Mina mängisin flööti. Teised said teha muid asju. Pärast läksime tõrvikutega randa ja viskasime merre pudeliposti Eestisse. Kui olime jõudnud tagasi koju, siis saime vorsti süüa.

Palju tervisi! Silja

Sikupilli poiste mõte ja sulg kisuvad alati Koitjärve poole, nii nende kirjadki.

... Pühapäeval tõusin vara ülesse. Tõttasin jaama, kus teised hundud ootasid. siis läks ühissõit Koitjärve poole. Seal oli väga lõbus metsaräng, kus muuhulgas õppisime tundma puu vanust. Oli ilus ja meeldejääv pühapäev.

Henn Soppi, 9 a.

Tallinna lipkond

... Kahekümnekolmandal septembril oli jälle üks tore päev. Siis meie olime laagris. Meie sõitsime Göteborgi Central jaamast ära kella poole üheksase rongiga. Ja edasi laagrisse sõitsime Taunus bussiga.

Ja kui meie sinna jõudisime, läksime ringi (=asusime ringi ümber lipu- varda - Toim.märkus), kuni eesti lipp tõsteti üles ja siis laulsime.

Ja siis kui kõike seda olime teinud, siis oli üks võistlus, mis käis nii, et pidi arvama kui vana üks puu oli, või mis üks asi oli. Pääle võistlust sõime. Kell kaks jagati auhinnad välja. Ja siis meie küpsetasime vorsti tule pääl. Ja siis meie läksime välja maanteele ja sõitsime bussiga jaama ja rongiga koju. See oli tore päev.

Toivo Aasma, 9 a.

Tallinna lipkond

Juubeliaasta hakkab juba lõpule jõudma ja siis äkki öeldakse, et kulla Paharett, ole hea mees ja kirjuta Sõnumitooja juubelinumbrile paar isemoodi rida! Vaat siis Paharett äkki ei oskagi enam kirjutada. Ta vaatab peeglistse ja näeb seal vaid oma nõgist nägu, mis on küll rohkem peegli kui vaataja süü. Ja siis küsib ta iseendalt, et kulla vennas, mida oled sa tol 50-damal juubeliaastal ka head teinud, et võiksid puhta hingega ajalukku ehk järgmisesse pooldesajandisse minna? Kas oled meie unesmagavad juhid ärkvele ehmatanud? Kas oled maleva liikmete arvu poole võrra tõsta aidanud? Või kas oled juubeliaastal igal pool ja alati meie lippu ka ise kõrgel hoidnud? Vaat' niisuguse küsimuse juures punastub Paharettki ning ainult tänu nõgisele peeglile ei paista see vaid silma.

Aga kui ma müüd ausalt ütlen, siis kujutasin juubelipidamist hoopis teistmoodi ette. Umbes nii nagu seda meie pritsimehed vanasti tegid. Et tuleb üks suur paraad ja enne seda kõik vabatahtlikud asjaosalised löövad omad kiivrid ja teised vaskosad läikima, et siis seistakse rivis mürtsuva orkestri sabas ja üks suur ja paks päalik kõnnib mehe juurest mehe juurde, surub ta kätt ning paneb talle säten-dava täрни rinda! Siis kukuks nii mõnegi mehe silmanurgast rõõmupisar ja pärast öeldakse pritsimaja võimlas koos istudes vastastikku need kõige kaunimad juubeli-sõnad, põlegu kasvõi kõrvalmaja maha!

Aga mida teeb Maleva? Kõigepealt pörutab viiskümmend õhupalli vastu taevast ja tekitab Sõnumitooja ametivõimudele lõpmatut paanikat. Korraldab vanemskaudi- ja vanemgaidijuhtide kursuse, peab nõupäevi koos väga tarkade inimestega, istutab tammesid ja kivisid Metsakodu mägedele, saadab esindused fritsude ja punanahkade maaile ning tagatipuks üürib kõige nooblimad ruumid pealinnas asja äralõpetamiseks! Kus sa hing siis lõpuks tead, kus rivis seista või kus paras aeg silmanurgast pi-sar veeretada ...

Ei noh, Paharett hakkab vist vanaks jääma ja aeg oleks tal vähemalt Sõnumitoo-ja lehekülgede määrimine ära lõpetada, sest nagu vana ilus laulusalngi ütleb, et "näputöö pole naiste töö ega labajalavalts pole laste tants":

Enne püüan kordki elus viisakas olla ja hüüan juubeli puhul kõigile, kes end sellest puudutatud tunnevad olevat: ELAGU! ELAGU! ELAGU!

Mina ise ka,

Teie PAHARETT

MEID KÄSTI KIRJUTADA OMA PROBLEEMIDEST ...

Tunemallu kuulutati välja aktsioon Papagoi maleva suurendamiseks. Mullu hakka-simegi asja arutama ja tänavu oleme uhked plaani ületamise pärast : kakssada prot-senti on meie lipkond kasvanud! Alguses proovisime hundusid ja hellakesi šokoladiga juurde meelitada. Siis proovisid poisid õhtuti tänavaid kammida (r.k. ragga = sihi-tult ringisõites kaasasõitjaid otsima; sõna on tekkinud ajal kui taksokeskjaamu ei olnud ja taksujuhid sõitjaid otsisid, raggasid). Aga ükski püütud tüdruk ei tahtnud gaidiks hakata kui kuulis, et gaid on aus ja viisakas ja abivalmis.

Ja see oligi ehk parem nii. Sest nüüd oleme asja hoopis paremini lahendanud. Idee sain ühelt naaberlipkonnalt, kes mõni aasta tagasi läks lihtsalt ühe vanema eesti tädi juurde ja tegi tädile ettepaneku lipkonna vanemaks hakata, niisama au pärast, tüli polevat mingit selle ssjaga. Ja tädi lubas kohe päris kergesti.

Varastasime, see tähendab laenasime idee, ja lubasin igale liikmele, kes vähe-malt kaks lipkonnavanemat muretseb ühe juhikoha (juhikoht tähendab õigust osa võtta juhtkogu kohvijoomisist, õigust toetuse saamiseks AK peole sõiduks ja veel palju muud).

Premeerimisüsteem näitas taas oma tugevust. Kõik täitsid normi! Nüüd on meil lipkonnas kakskümmend neli juhti (lubadust peab ju täitma) ja nelikümmend kaheksa vanemat, kokku seitsekümneaend kaks (72). Mõnedel juhtidel on küll alles gaidi- ja skaudikatse sooritamata, aga noortele peab võimalusi andma, muidu nad saavad ju kompleksi. Et noored juhid ka kogemusi saaks, on mõned endised juhid üle läinud hellakesteks ja hundudeks.

Koondusi me pidanud ei ole, need raiskavad ainult aega ja keegi ei maksa selle eest, isegi riik mitte. Küll aga käine korralikult vormis aktustel ja pidudel, siis saab ju tasuta sisse. Puhtskautliku tegevuse alalt võiks nimetada riiete-hoius töötamist mitmesugustel üritustel.

Eeloleval tegevusaastal püüame moega kaasas käia ja asutame ka õpperingi. Ka-vas on riikliku toetusega kursus liitmisel, lahutamisel ja blankettide täitmisel. Blankettide õige täitmine avab nimelt piiramatud võimalused lipkondade vahelistel võistlustel, kus siiani oleme kahjuks alati tahaplaanile jäänud, kuna aruannete kokkuvõtjatel alati nii kibe-kiire on, et meie pabereid kunagi ära ei oodata. Ja kui vahel oodatakse, siis leidub alati teisi, kes on osavamini täitnud, ja ikkagi meist ette jõuavad.

Tänavuste aruannetega on õnneks veel aega. Saime septembri lõpul teate, et tuleb ära saata 10. septembriks 1962. Aga saime kohe aru, et see peab eksitus olema. Eksimine on ju nii inimlik, eriti eksimine aastaarvudes, need vahelduvad ju nii ruttu.

Aga 10. septembriks 1963 on meie aruanded kohal vastavas instantsis, ja siis on meil ehk ka kursus läbi tehtud. Nii et võite lipkondade vahelise võistluse auhinna plaadi kohe ära tellida, muidu on nende auhindade ja asjadega ikka viimasel minu-til või veelgi hiljem nii palju sekeldamist.

Kui mõni erinumber jälle ilmub, siis teatage mulle ka, teen hea meelega kaas-tööd, siis saan ju numbri ilma tasuta. Ja südame saab kergeks rääkida. AK-l ju küsivad ka ikka probleeme, aga seal pole ju aega selliste asjadega tegeleda.

Eks Südamele õhtul näeme!

S. Kõit

Artikli autori palvel tõendan, et ülaltoodu vastab tõsioludele ja on kõik koos-kõlas ametlike aruannetega.

Toimetaja

Käesolev Sõnumitooja Erinumber on noorteuhtide ja noorte endi koostöö viljana "trükimusta" näinud ja tahab anda põgusaid pilte juubelisuve sündmusist Rootsis asuvate eesti skautlikkude noorte elus. Kõik kaastöölised saavad erinumbri tasuta. Teised võivad seda osta AK-l või tellida posti teel aadressil ERINUMBER, Box 571 Borås l. Hind 1 kroon, mida võib tasuda postiarvele 58 47 80, Sigrid Põdrus või saata postmarkides koos tellimisega.